

309069

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

1917 సం॥ ఏప్రిల్ 13 వ తేది భుక్త వారము
 సంఖ్య ౪ పింగళ నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ సప్తమి ౭. No. II నందిక ౧౧

నోటీసు.
 కొత్తగా రయసుమిల్కు కట్టబోవువారికి
 మంచి తరుణము.
 సెకండుహాండు హైప్రిఫర్ అలగ్జాండరు
 యాంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు
 సిద్ధముగ నున్నది.
 18 అం॥ సిలండరు స్టోక్ 36 అం॥ 25
 గుట్టముల వవరు పైవిలు 10 అడుగులు.
 స్పేసు 16 అం॥ మరచుతుల అనసరము
 లేక సరియైన స్థితిలోనుండి బాగుగ పని
 చేయుచున్నది. (738)
 వలయు వారు యీ క్రింది అడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-
 గ్రంథి బంగారాజు, మేనేజింగు ప్రొఫ్రయిటరు.
 శ్రీ లక్ష్మీకృపిణి రోడ్డు మిల్లు, రాజమండ్రి.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు
 మనవి.
 ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక ఏప్రిల్
 రెండవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున
 నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు మాకు చెలిపిన
 వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
 యుండినట్లెంచి సంచిక కిక్కుతుకు సంచిక నె
 వి. పి. గ నంబెడము. కావున వి. పి. పైకమును
 చెల్లించి సంచికను గైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
 యవసరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
 మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నష్టమును తొలగింప
 ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటే సెక్కు
 వగ పోస్తువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమయిన
 దని త్వరపడి యత్తరములు వ్రాయకుండ ప్రార్థితులు.
 పత్రికాధికారి.

A Magic Cure for Scorpion Sting.
సర్వవృద్ధికి విషసంజీవిని.
 (రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586
 దుఃఖముతో కన్పించునది 40 రోజులములో పోవుదురు.
 గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వాలి.
 ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండ
 వలసిన ముఖ్యమందు. అంగు.
 యూనాని, హోమోపతి, యుగళ
 ధృగంబులనున్నది ఎన్ని రోజులు
 లుంచినను మందు గుణముమాకదు,
 తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలుక.
 కుక్క, పాము, జిజ్జీ మొదలగు
 విషజంతువుల కాటులకు సుపయో
 గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0
 పోస్తేజి 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్లు
 వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి వెలు.
 ఒకేసారి 2 పాకెట్లు తప్పియింపవారికి పోస్తేజి ఇవ్వాలి.
 వర్తకులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
 చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
 1/6 వెంకటేశ మేష్ట్రీ, పిల్ల, పొకాడు పేటనోట్లు, మదరాసు.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక
తయారగుచున్నది
 నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
 నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
 వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశీ పటములును మహాజనుల పటములును
 ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.
 ఏప్రిల్ 15 రెండవ వారములో వెలువడగలదు.
 కాగితముల కటవునం దేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుంట్టవలన వలయువారు
 వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రూ 2-0-0
 ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
 " ఆర్థసంవత్సర " " 0-12-0
 ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.
తామర తైలము. పండ్లపాడి. మోహినీ తైలము.
 డబ్బీ 1-కి 0-4-0 డబ్బీ 1-కి 0-2-0. నీసా 1-కి 0-12-0.
 అమృతాంజనము డిప్లో 6, తయి కెట్టిసిథి మద్రాసు.

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయడు గారి ప్రోగ్రాము.

(1) కావలి	13-4-17 & 20-4-17 2 రోజులు.
(2) బంగోలు	21-4-17 & 22-4-17 2 " "
(3) వాపట్ల	23-4-17 & 24-4-17 2 " "
(4) తెనాలి	25-4-17 to 28-4-17 4 " "
(5) గుంటూరు	29-4-17 to 1-5-17 3 " "
(6) గుడివాడ	2-5-17 & 3-5-17 2 " "
(7) బండరు	4-5-17 to 6-5-17 3 " "
(8) బెజువాడ	7-5-17 to 9-5-17 3 " "
(9) ఏలూరు	10-5-17 to 14-5-17 5 " "
(10) రాజచర్లకోట	15-5-17 to 18-5-17 4 " "
(11) కాకినాడ	19-5-17 to 22-5-17 4 " "
(12) చెజ్జాపురము	21-5-17 & 25-5-17 2 " "
(13) పిఠాపురము	27-5-17 to 28-5-17 2 " "
(14) తుని	29-5-17 to 31-5-17 3 " "
(15) వరిపెట్నం	5-6-17 to 8-6-17 4 " "
(16) చోడవరం	11-6-17 to 13-6-17 3 " "
(17) అకాపల్లె	15-6-17 to 17-6-17 3 " "
(18) వికాఖపట్నం	18-6-17 to 20-6-17 3 " "

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
 ఆరోగ్యమును శాస్త్రోక్తమును పొందుట స్వాభావిక
 మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
 ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
 శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వైద్యిని ఇప్పించు
 ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయుచును పోస్టు చార్జి
 యూ మేమే భరించినంతము. వెంటనే వ్రాయును
 219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
 ఆతిథ్యనిగ్రహ కోషధాలయం 158, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!
మానవ గడియారము
 దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?
 144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన
 మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు శేర్మకొన
 వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.
 రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
 188 20, చీనాబజారుగోడ, మదరాసు.

మోలారు నడపుట.
 మూడుమాసములలో మోలారుకాళ్లు నడు
 పునట్లు చేసి గవర్న మెంటు స్పెషిలేషన్ ఇచ్చింప
 దము. ఫీజు రూ 50-0-0; 2 మాసములలో తయారు
 చేయుటకు రూ 60-0-0.
 నానాయక్ ఆసురకంపెనీ
 మోలారు ఇంజనీర్స్
 మద్రాసు.

ఇండియా దేశపు యుద్ధ ఋణము.

కొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును యుద్ధమును సాగించుటకు గాను హిజ్ మెజిస్టీ వారి దొరతనమున కియ్యబడును.

1929—1947 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధ ఋణము.

1920 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధపత్రములును, 1922 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధపత్రములును.

పాస్తాఫీసు 5 సంవత్సరముల కొక్కిపు సర్టిఫికేట్లు (1917-18 వ సం॥ జూలీ అయ్యేవి.)

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి ఆస్తిని రివిన్యూలున్న హామీగా ఉంచును.

I. 1929—1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణము.

జారీ వెల: నూటికి రు 95 ల ని క్రింది ఋణముగా చెల్లించవలెను:-

అల్లాటు మెంట్లు.

పూర్తిగా రొక్కము చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు: దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 95 లు. వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 15 లున్న, తక్కినది నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న, సదరు వాయిదా ఒక్కొక్కటి దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంబడినే తర్వాతి వచ్చే, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైతే 16 వ తేదీన చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి 5; క్రింద 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు వాయిదా:—అంతకు పూర్వము తీరుమానము కానియెడల, 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము 1947 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన సరిగమనముగా తీర్చివేయబడును: కాని, 1929 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన గాని అటుపిమ్మటగాని, ఇండియా కెబ్లెట్టులో పూర్తిమాదు క్యాలెండరు నెలల నోటిసిచ్చి, సదరు ఋణముగాని అందలి ఏ భాగమునైనగాని సరిగమనముగా తీర్చివేయుటకొరకు, ఇండియా గవర్నమెంటువారు తమకు హక్కు నిలువకొని యున్నారు.

లోటు ధర్మి ఫండు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు బజారు ధర్మి ఫండు పక్షములో పరిహారాధము, జారీ వెలకంటే బజారుధర్మి తగ్గినప్పుడు, సదరు ఋణము తాలూకు సెక్యూరిటీలను కొని కద్దుచేయుటకొరకు ఒక ఫండు ఏర్పరుచుటకుగాను, 1929-1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములో నూటికి ఒకటిన్నరవంతున అయ్యే మొత్తము ప్రతి సంవత్సరము ప్రత్యేకముగా ఉంచుటకు ఇండియా గవర్నమెంటు వారు బంధించియున్నారు.

II. 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములు, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు (రాబడి పన్ను మినహాయింపుబడినది).

జారీ వెల: నూటికి రు 100 లు ఈ క్రింది విధమున చెల్లించవలెను:—పూర్తిగా రొక్కము దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 100 లు.

చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు:

వాయిదా పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 20 లున్న, తక్కినది నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న; సదరు వాయిదాలు దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంబడినే వచ్చు, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ, నెలల 15 వ తేదీలను, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైనయెడల, 16 వ తేదీలను, చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి రు 5 వడ్డీ; క్రింద 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు తేదీ: 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1920 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1922 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన, తీర్చి వేయదగి యుండును.

III. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (రాబడి పన్ను మినహాయింపుబడినది)

జారీ చేసిన తర్వాత 5 సంవత్సరముల కిచ్చివేసే, రు 10 లకు, రు 20 లకు, రు 50 లకు, రు 100 లకును.

జారీ వెల:

రు 7-12, రు 15-8, రు 38-12, రు 77-8 లును.

కొన్ని, ఈ సర్టిఫికేట్లు జారీ చేసిన పోస్టాఫీసులో, సదరు అయ్యే సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను, ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించిన రేట్లకు, మార్పుకొవచ్చును.

1. సెక్యూరిటీలు ఏ రూపముగా ఉండునది.—1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణమునకును, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములకును 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకును సంబంధించిన సెక్యూరిటీలు, దరఖాస్తుదారు కోరిక (దరఖాస్తులో వ్రాసుకోవలెను) ప్రకారము, ఈ క్రింద వివరించిన రూపమున జారీ చేయబడును:—

- (1) కెబ్లెట్ల పైకు సర్టి ... దస్తావేజుమాలమున ప్రాప్తు ఫండు చేయవచ్చును;
- (2) ప్రాప్తిని నోట్లు ... ఎండాపు మెంట్లు మూలమున ప్రాప్తుఫండు చేయవచ్చును;
- (3) పోస్టాఫీసు వారికి చెల్లు అప్పునితే చెల్లుటమూలమున బడిగల (చేరు) పత్రములు. (ప్రాప్తుఫండు చేయవచ్చును.

ఏ కోరికను నిర్దేశించనియెడల, మొదట, సెక్యూరిటీలు కెబ్లెట్ల పైకు సర్టిఫికేట్లు రూపమున జారీ చేయబడును.

2. రాబడిపన్ను.—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీకిని 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీకిని రాబడి పన్ను నుండి మినహాయింపు ఉండును. కాని అధిక పన్నునుండి ఉండదు.

1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము మీది వడ్డీకి రాబడి పన్నునుండిగాని అధిక పన్నునుండిగాని మినహాయింపు లేదు. రాబడిపన్ను ఆర్జునాల్కు రెండవ షెడ్యూలుయొక్క II భాగములోని నిబంధనల ప్రకారము రాబడిపన్ను విధింపబడును.

3. కన్వర్షన్ (మార్పు) హక్కులు.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము తాలూకు తీసికొన్న ప్రతి (నామకా అనగా పేరుకు) రు 100 ల కున్న, ఇండియా గవర్నమెంటు తాలూకు, నూటికి 5 వడ్డీ రూపాయ ఋణము బాబతుగాని, నూటికి 8 వడ్డీ రూపాయ ఋణములలో ఏ బాబతు అయినగాని, 1916-1917 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతుగాని (నామకా) రు 150 లను ఋణము కోరువాడు మార్పుకొని, అందుల ప్రతిఫలముగా—

మార్చిన నూటికి 8 వడ్డీ ఋణము బాబతు (ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 65 లు,

మార్చిన నూటికి 8 వడ్డీ ఋణము బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 76 లు,

మార్చిన నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 92 లు,

ఈ రేటున మార్చగా తేలిడి 1929-1947 సం॥ ఋణపు మొత్తమును, (కోరిన యుద్ధఋణపు మొత్తము) పూర్తిగా నూర్చగా చేయుటకు కావలసిన యుద్ధఋణపు అధిక మొత్తమును పొందుదురు. ఈ అధిక మొత్తమునకు గాను, రు 1-టికి ఒక అణా చొప్పున ప్రోసెస్ తో రొక్కము చెల్లించవలెను.

4. 1917 వ సం॥ నవంబరు 1 తేదీకి తర్వాతను, 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీ దాటకుండున, ఎప్పుడైనను మార్పు కొను హక్కులను చెలాయించుకోవచ్చును. మార్పు వారంట్లు అన్యధరము చేయబడియుండి, పాజరు చెట్టవానికి చెల్లుబాటు గల రూపమున జారీ చేయబడును.

5. మార్పుమీద జారీ చేయబడిన 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణపు సెక్యూరిటీలపైని 1917 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీనుండి వడ్డీ ముట్టును. పై 3 వ క్లాజు ననుసరించి చెల్లించిన రొక్కమునకు ప్రత్యేకము వడ్డీ ఇయ్యబడదు.

6. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముల బాబతును, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల బాబతును, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతును, ఉంచుకొన్న మొత్తములను, ఇండియా గవర్నమెంటువారు ముం దెప్పుడైనను జారీ చేయువాటి రూపముగా మార్పుకొనుటకు హక్కు ఉండును.

7. దరఖాస్తులు.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకును, 1920 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములకొరకును (పోస్టాఫీసులద్వారా చేసే దరఖాస్తులకాక) చేసికొనే దరఖాస్తులు, 1917 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీ గురువారం మొదలుకొని, 1917 సం॥ జూన్ 15 వ తేదీ శుక్రవారంవరకు కాలములో ఎప్పుడైనను, ఈ క్రింద వివరించిన ఆక్సీస రైసరైనను మనుష్యుల కెవరికైనను చేసికోవచ్చును:—

(1) కలకత్తా క రెస్సి కంట్రిలరుగాని, ప్రదేశపు అక్సాంట్లెంట్లు జెనరలుకో కంట్రిలరుకో ఎవరికైనగాని

(1) బంగాళము, బొంబాయి, మద్రాసు బాంకుల తాలూకు, హైద్రాబాద్ ఫీసులలోని సెక్రటేరియట్లు ప్రజరంగుగాని, ఇండియాదేశములో ఏ బ్రాంచిలో వైనను సదరు బాంకుల ఏ కెంట్లుగాని, మరియు, (3) జిల్లా హెడ్డు క్వార్టర్స్ లోని గవర్న మెంట్లు ప్రైజరీల చార్జిగల ఆఫీసర్లకు.

8. దరఖాస్తులు నూరు రూపాయల మొత్తమునకో, పూర్తిగా నూర్చగల మొత్తమునకో, చేసికోవలెను.

9. రు 100 ల మొత్తముకు మాత్రమే చేయు దరఖాస్తులు. అన్ని సందర్భములలోను, విలువ క్రింద పూర్తిగా చెల్లించిన రొక్కముతో గూడ, పంపబడవలెను; సదరు రొక్కము, 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము విషయములో రు 95 లున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల విషయములోను 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల విషయములోను రు 100 లున్న.

10. 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము బాబతును, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతును, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతును, రు 200 ల మొత్తమునకేమి అందుకు వైబడిన మొత్తముల కేమి, చేసికొనే దరఖాస్తులు,

(a) పూర్తిగా రొక్కము సొమ్ము చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లుగాని,

(b) వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లుగాని, చేసికోవచ్చును.

12. బ్రోకరేజీ.—ప్రసిద్ధమైన బాంకర్లకును బ్రోకర్లకును వారి స్థాంతుతోగూడిన రొక్కపు దరఖాస్తులపైని చేయబడిన అల్లాటు మెంట్ల విషయములో నూటికి రు 0-2-0 ల చొప్పున కమిషను ఇయ్యబడును; కాని, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్ల దరఖాస్తుల సహా, పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చిన దరఖాస్తుల విషయములోను, కన్వర్షన్ కొరకు చేసిన దరఖాస్తుల విషయములోను, సదరు కమిషను ఇయ్యబడదు.

దరఖాస్తు కమిషనాలు, అక్సాంట్లెంట్లు జనరలువద్దగాని, ఏ బాంకువద్దనో, బ్రోకరువద్దనో, జిల్లా ప్రైజరీవద్దనో గాని దొరకును.

పోస్టాఫీసు ప్రకరణము.

(పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తుల విషయమున ప్రత్యేక నిబంధనలు.)

20. 1929—1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముకొరకును, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల కొరకును, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును దరఖాస్తులు, ఈ క్రింది క్లాజులలో చెప్పిన పరతులకు లోబడి, 1917 సం॥ మార్చి 15 తేదీ గురువారము మొదలుకొని. 1917 సం॥ ఆక్టోబరు 15 వ తేదీ సోమవారము వరకున, అదివరలో పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు డిపాజిటు రై నట్టియో కానట్టియో ఏ మనుష్యునినుండి యైనను, సేవింగ్సు బాంకు పనిచేయుట కధికారముగల ఏ పోస్టాఫీసు ద్వారా వైనను గూడ, పట్టబడును.

22. అధిక మొత్తములు అధమ మొత్తములు:— పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చే దరఖాస్తులు రు 25 ల మొత్తముకో పూర్తిగా రు 25 లు గల మొత్తముకో అయి యుండవలెను. ఒకే ఈ ప్రకటన ననుసరించి, పోస్టాఫీసులద్వారా మెట్టు వెరసిమీద రు 22,500 లకు మించిన మొత్తములకు దరఖాస్తు పెట్టును, ఉంచుకొనుగూడదు; ఇందు 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు; 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను 1922 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను ఒకదానిలోనాని రెంటిలో కలిసిగాని రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు; మరియు, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల సర్టిఫికేటులలో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు 37 వ క్లాజు చూడుము.

వ.రాలు.—(1) ఈ ప్రకటన ననుసరించి పోస్టాఫీసు ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తులు, పోస్టాఫీసులద్వారా లొగడ పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీల మొత్తములు ఏమున్నను వాటితో నిమిత్తములేకుండా, అంగీకరించబడును.

(2) కన్వర్షన్ చే లభ్యమైన 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములు, పైని చెప్పిన ఫలితుల క్రిందపక్షేయ నప్పుడు కెక్కులోనికి తీసికోబడవు.

23. చెల్లించవలసిన మొత్తములు.—దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న మొత్తములు దరఖాస్తుతో పూర్తిగా చెల్లగట్టవలెను; వాయిదాలుగా చెల్లగట్టగూడదు. కాని ఒకే మనిషి ఒకటికంటే ఎక్కువ దరఖాస్తులను పెట్టుకోవచ్చును; కాని, వాని దరఖాస్తుల మెట్టు మొత్తము 22 వ క్లాజులో నిర్దేశించిన పరిమితులను మించగూడదు.

24. చెల్లగట్టే పద్ధతి.—పూర్వపు క్లాజు ననుసరించి చెల్లవలసిన మొత్తములు, ఈ క్రింద వివరించిన విధములలో సేవిధముగా వైనగాని, ఒక విధముగా కొంతయు మరియు విధముగా కొంతయుగాని చెల్లగట్టవచ్చును:—

(a) దరఖాస్తుదారునికి సేవింగ్సు బాంకు ఖాతా ఉన్నయెడల, ఆ ఖాతా జమను తనకున్న ఏదైనా రొక్కపు నిల్వను ప్రాప్తుఫండు చేయడము;

(b) రొక్కరూపమున గాని చెల్లించడము; లేదా, అట్టి బ్యాంకు షాపింపబడిన తావున ఉండే హెడ్డు పోస్టాఫీసులకు చెల్లదగునట్లుగా ప్రసిద్ధమైన బాంకుమీద క్రాసుచెక్కు ఇయ్యడము.

[అంధ్ర మహాసభ కన్యకుని నిర్వచించు విషయమై
 ధేనాథి ప్రాయముగా పత్రికా ముఖమున తెలుపబడినవి
 పరిపూర్ణములై యున్నందున గూడ మున్నవచయం దభ్యుక్త నిర్వచనము
 చేయుట సహజము. కాన నీ విషయమైన లేచి విజ్ఞానము
 ద్రుఢపరచితిమి. అంధ్ర పత్రికాధిపతి ఈ సభామునకు తగిన
 యోగ్యత కలిగియుండవలయునని నంగీకరించుచున్నాను. ఇతరుల
 యభిప్రాయములకు పత్రికాధిపతి బాధ్యుడగును. — ఆ. సం.]

కలహార గంప.

వర్షము.

వర్ష కారణము లిప్పటికిని కాస్త్రజ్ఞులు పూర్తిగ నిష్ణులైపోయినారు; అందుచేతనే వర్షమును కాలయనపుడు నిర్ణయము చేయుట చాలా గాఢమైనది. వాయువును స్వాధీనపరచుకొనిన వారు వాయుసంచార లగు మేఘములను లొంగదీయలేక పోవుదురా? సంఘాతసోదనములవలననే వర్షము సంభవించునని యూహించుచు కాస్త్రజ్ఞుడు పాటుపడుచుండిరి. ఏటాకా ఆరు కాస్త్రజ్ఞుడు శోధనలను చేసి వాయుగతధారల రేణువులు కారణములని ఇటీవల నుపపాదించినాడు. గాలిలో సర్వదా ఉండు నీటిమాదిరి తనయంతట తానే సాంద్రీకృతము కానేరదు. ఆ జలము చేరుటకు నేరైన నొక పదార్థము ఆవశ్యకము. అట్టిది ధూళి. ప్రతి వర్షజలబిందువు మధ్యను నొక ధూళిరేణువు వుండును. ఆకాశముందున్నతేభాగములలో నుండు ధూళిరేణువులు జలబిందువులకంటె సంఖ్యలో నధికములగు నపుడు మేఘములు నిర్ణయగును. నీటిబిందువుచేత రేణువులు క్రిందకు దిగును; అదియే వర్షము.

ఏటాకా చేసిన శోధన యిట్లు జరిగినది. ఒక అద్భుతపులముగా నుండు గాలిలో రేణువులు లేకుండునట్లు గాలిని శుభ్రపరచినాడు; దూరి ద్వారా గాలిని పంపుటచేత రేణువులు మూలముండి పోయినవి. అట్టి గాలిలోనికి పంపబడిన ఆరేణువు యుండిపోయెను. సాధారణపు గాలిలో నట్లే చేసి నపుడు మేఘము నిర్ణయై, తరువాత వర్షమువలె పడినది.

వర్షముకొరకు జనులకు గుంపులగా కూడి ప్రాంతలను తేలినవారవార వర్షముపడుటకు, ఇప్పుడునులభ్యముగా సాధించగలము గదా! అట్టి యిప్పుడు యుద్ధభూమియందు వర్షము, దానికి పూర్వమునే యుద్ధకల్లోలము కనబడుచున్నది. ధూళి రేణువులెల్ల కలముయంద ననవచ్చును; నీటిమాదిరి నాలక పోవచ్చును. ఇట్టి ఆ నేక కార్యములు ధూళిరేణువులకు గల సంబంధమును దృఢపరచునది కలవు.

ఒక కాస్త్రజ్ఞుడు వర్షమును తరు యిచ్చుకసారము ల్పొందుటకు మార్గములను కనిపెట్టవలసి యున్నది.

బుధగ్రహము

బుధగ్రహమును 1900 కుముఖగా విభజించినయెడల ఒకభాగము భూమికంటె పెద్దదిగా నుండును. ఉన్నగ్రహములన్నియు కంటికి దివ్యురేఖలు వుండువు; పరిమితిలో నూర్చుని తిరువారే ఇదియే పెద్దది.

భూమిపైనుండి 12 వలె ములైన బుధుని నొక సంవత్సరమునకు, లేక ఆరు శతాబ్దములకును తిరుగుటకు భూమి తిరుగు కాలములో నగమునట్లును, గ్రహముయొక్క పరిమితి అధికమునట్లునే నేగము అధికముగా నుండును; నిమిషము కుదుర్చును 17 మైళ్లు పొడవున బుధును 465 మైళ్లు పొడవున.

బుధుడు క్రాంతిక్షణములలో నూర్చుభూమిలకు మధ్య గానుండును. నూర్చుకంటె తక్కువ, భూమివలె పూర్తిగా చుట్టరేని. ఈ కారణమున ప్రతిభలనులే బుధుని నావలనుండును ముగిసంపై నావలనుండును.

ఈ గ్రహముయొక్క మధ్యరేఖకు నిర్మలక్షణము లేకును. పూర్వము రేఖకు కలుకుముండును. ఇదిగాక చిన్నచేరు నున్నదిగా నున్నట్లు. కాని రేఖలను గురించి విశేషముగా నెరుఱును ఏలేని నకు ఈ రేఖలను ముగియగలను.

1906 లో నెపులో ఈ గ్రహముపై మొక యెఱ్ఱువచ్చు కనుమరి. ఈయెఱ్ఱు 30,000 మైళ్లు వెడల్పునకు, 100 మైళ్లు ఎత్తునకు నుండును. తరువాత జెర్మనీవంకి; ఇప్పుటికి నెపుపై మొక విహారమును నిర్మయం లేవన్నారు.

గ్రహగతియొక్క బలము.

గ్రహగతియొక్క బలమును కేంద్రకర్షణను కామాటలకు నానిచ్చు విధమున వివరించు. జా పడినపుడు గ్రహములకు కేంద్రకర్షణమునట్లును ఈ కర్షణ ఉపకారమును. సాధారణముగా భూమి నిర్మాతగా నుండి తరువాత కేంద్రకర్షణమునట్లు సాధ్యము కాదు. నీలోగించెను పచ్చని భూమిగా నున్నది. తొలుతనుకంటె మలమును. 125, 150 వాముల బలము. తరువాతనుకంటె ఈ కర్షణ 0.13, 0.14. అంతకు పైకి నుండును.

కవచము.

గ్రహగతియొక్క బలమును కేంద్రకర్షణను కామాటలకు నానిచ్చు విధమున వివరించు. జా పడినపుడు గ్రహములకు కేంద్రకర్షణమునట్లును ఈ కర్షణ ఉపకారమును. సాధారణముగా భూమి నిర్మాతగా నుండి తరువాత కేంద్రకర్షణమునట్లు సాధ్యము కాదు. నీలోగించెను పచ్చని భూమిగా నున్నది. తొలుతనుకంటె మలమును. 125, 150 వాముల బలము. తరువాతనుకంటె ఈ కర్షణ 0.13, 0.14. అంతకు పైకి నుండును.

వర్షము కలహారమును ఆవశ్యముగ కలగదీయవలసి, వర్షమును వానరు మానివేసినాడు. ఇప్పుడు బాంబుల య వయోమధికము కాగా శిశువునకు శరీరమందలి ప్రాణాధార ననదగు భాగములకును నొక విధమైన అస్త్రాణము ఆవశ్యమైనది. ఇదివర కప్పుడే శరీరము మొకదానిని వాడుచున్నారని విని నారము. ఇప్పుడు శరీరమునకుగూడ కవచము నొకదానిని నవయోగించుచున్నారని తెలియుచున్నది. తేలిక గలిగియుండి సాధారణమైన గుండు, బాంబులలోని మేకులు, కత్తిదెబ్బ, మాలము పోటు, ఇట్టివానికి భేద్యము కాకుండనుండి కదలుటకు ఆటంకము నియ్యక రోగసంబంధమైన అంటు కల్లులు లొంగని యొక కవచము మొక కాస్త్రజ్ఞుడు నిర్మించి యుద్ధ సంబంధాధికారులకు సమర్పించెను.

రంపము పొడి.

రంపములచే కర్రలను కోయునప్పుడు పడుగుండను పారవేయుట సాధారణముగ నందరికిని అనుభవము. కాని దానిని కొన్ని విధముల నుపయోగించుచుండిరి. ఇప్పుడు దానిని విశేషముగ గృహనిర్మాణసామగ్రిని చేయుటకు సమయోగించుచున్నారు. నేలను గచ్చుచేయునపుడు సిమెంటుతో దానిని కలుపుచున్నారు. నేలమట్టనుండవలె ననునప్పుడు ఈరంపముగుండతో చేసినగచ్చు ప్రత స్తము. చిన్న చిన్న రంధ్రము కలిగియుండి (Porous) నీటిని పల్కుకలిగియుండు ఇటికెలన, పెంకులను చేయుటలో నీని ముఖ్యముగ వాడెదరు; మండితో దీనిని కలిపెను. అధికముగా ఈ గుండను చేసినయెడల, రంపముతో కోయుటకు కిలగు ఇటికెలు పెంకులు లేవలసినవి. ఇట్లు వివిధములగు కోఫలను చేయుచు దీనిని పనికిని పరచుచు వివిధకారవయోగించుచున్నారు.

హానీకరమైన గాలు మర్మము.

ప్రతి వ్యవసాయవారునకు ఎరిగిన విషయమే. గాలు మొలిచి తనవ్యవసాయమును పాడుచేయుచున్న దని గాలు తిరుగుటయొకపని. ఈగాలు తిరుగుటకమును; భూమిలోని నపుడును భస్మచేయుచుండుటచేత హానికరమైనది; అకసెన గుటచే మృత్యువచ్చు వారికి విషమవ్యాధిగానుచేసి చంపునదియు. ఈగాలు గురించి కాస్త్రీయమర్మము చేయునట్లేముతో మిక్సోటాకాలావాలా పండితుడు ఆస్ట్రోలను నతడు విరివైన యొకగాలుతోటను చేసియున్నాడు. దానిలో శోఫలను చేయుచున్నాడు. ఏవంటు ఏగాలు మొలుచునో కనిపెట్టుచున్నాడు; తరువాత ఎందుచేతనో, దానికి ప్రతికారము లేనియెడల కనిపెట్టగలడు.

ఒక వింత మొక్క

పూర్వము జ్యోతిషాదైవ పర్వము ఆఫ్రికాలో నున్న పూర్వోటలో నొక మొక్క నలను? దానిని వేల్ విచ్చియా (Welwitschia) అని పిలిచెదరు. అది ప్రతికి యున్నంత కాలము దానికి రెండే ఆవయవములు; నూరు 100 సంవత్సరములకు తక్కువగానుండ అది బతుకుచుండు. ఇది మలభముగా ఆఫ్రికా ఎడారిలో పెరుగుటకు దానిశరీరకూర్పును 48 పైలు కొనినది. ఈ మొక్కలు అరుదుగా నుండును. దీనిని వేల్ విచ్చి అనునది 1868 నుండి నాని పొట్టివాడు.

పాలుచుండి శిశువును చేయు గ్రహం

నాగ్నాలాయడే అనువువు మిక్కిలి ఉపయోగముగా చేసి, విద్యార్థులకు మొదలైనవి నానివ్యాసా గ్రహంపడెను. దీనిని యుద్ధభూమిలకు విశేషముగ నుపయోగించుచున్నారు. ఇటువంటి గ్రహనే సాటుకుండి తమగు చేయుదురు. దీనికి గ్రహం (Globe) అని పేరు. దీనిని జ్యోతిషము కనిపెట్టివాడు.

దీనిని శిశువును చేయు మొక్క వేల్ విచ్చియనుట వచ్చునలను (Scientific American Nov. 4, 1916 P. 499) నా చెప్పెను.

ఆమోకాయ పైకెడల కేవల ఆఫ్రికాలోనున గ్రహములకు అందు యామోకాయను సంపాదించు మార్గాన్ని అనుమతించు 49 దినములలో మొత్తముగా 15,000 మైళ్లు దివిగాను. 800 అడుగులలోనున్న నవలలోనికిను, 12,000 ఎత్తునకు కొండలలోనికిను జోయిము, 111 ఉపవ్యాసములను చేసియు, తన ప్రయాణములను గానించినాను. ఏ ఏదన దేవులలో భాగ్యశక్తిగ్రహం నంపములలో ఇదిగ నుండునెందుటకు ప్రతిభిన్నమునాటి యొక్క ముందు దివిలో నుండునెందు!

పూర్వము యుద్ధములో నేనలను నడించు ఉద్యోగములు ఖడ్గములను నుపయోగించుచుండిరి. అవి వెలుతురులో మెరుముటచేత వారిని శత్రువు మలభముగా పోల్చుకలుగుచుండె. అందుకు బదులుగా నిప్పును చిన్న పిస్తూలుల నుపయోగించుచున్నారు. ఈ యుద్ధోగ్యముల పని యుద్ధము చేయుటకంటె నేనలను నడపుట. ఈ పిస్తూలులు వానియంతట నవి తూటాలను కొన్నిటివరకు పంపగలుగును. మూలకావీనె బయలుపడును. తూటా పెకండుకు 1250 అడుగులదూరము బోవు. వేగముగ పంపబడును. అంగుళము దశసరి గలిగి అంగుళము దూరమున కొకటి చొప్పుననున్న దేవదారుబల్లలను ఏడిందిని 20 గజములలోనున్న వానిని మలభముగా రంధ్రము చేయుగలకత్తి యీ పిస్తూలులకు గలదు.

ఈనాటి యుద్ధములలో కందకములు విశేషముగ ఉపయోగపడుచున్నవి. 500 గజములకంటె అధికదూరములో నెక్కడను ఇరుకకుల కందకములుండవు; కొన్నిచోట్ల 80 గజములదూరమే యుండును. అందుచేత దూరముగా గుండ్లను బంపు ఫిరంగుల నుపయోగించుట శ్రేయస్కరముగాదు; ఒక మారు లేక కందకములలో నే యవి పడవచ్చును. కందకములు దగ్గరగా నున్నప్పుడు, కందకములను రక్షించుటకు నుంచు ముగ్ధిగలు మొదలైన యడ్డు అధికములుగా నున్నప్పుడు బాంబులు విశేషముగ నుపయోగములగును. ఈబాంబులను విసురుటకు ధనుస్సులవంటి ఆయుధములను వాడుచున్నారు. ఈధనుస్సులకు ఇనుపకట్ట, ఉక్కుతీగ, యంత్రసామగ్రి యుండును. ఎక్కడపడుకట్టు బాంబులను వేయగలకంటె అక్కడ పడుకట్టు వేయచ్చును. 1906 జనుల దూరములకు పంపవచ్చును. ఈధనుస్సుల నుపయోగించుటకు అభ్యుదయ కాకరెను. — పా. 2.

చెన్నపురి రాజనయ నే. యస్. నటరంగారి శ్రీ శ్రీ వ్యవసాయ సమాజమువారు ప్రస్తుతం విశాఖకట్ట.వి.జి.గార్, పార్వతి పురమునందు T. J. Rathford Esq., M. A., I. C. S. సబ్ కలెక్టరుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద, శ్రీమద్రామామయగా నాటకమును ఆంధ్రభాషయందు ప్రదర్శించి యుద్ధ నిధికి 2500 రూపముల నొసంగిరి. నీరు ఒక నాటకముగా ఆంధ్ర విద్యానిధికి రాబడి సామ్యము ధర్మాధ్యముగా నొసంగ నొందిరి. (756)

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటిసు. 753

1904 మదరాసు సిటీమ్యునిసిపల్ ఆర్డు 409 (30) తెల్పునట్లంద మదరాసు కార్పొరేషను వారి నలన ఏర్పాటుచేయబడిన ప్రస్తుత మున్న నం 270 రు బైలాకు బదులుగా నుంచుటకు కార్పొరేషను వారిచే సలహానిచ్చబడిన, ఈక్రింది చిత్తుపరణము, ఆ ఆర్డుయొక్క 412 (ఏ) తెల్పునట్లంద ప్రచురింపబడినది. ఒక మాసమయిన తరువాత యీసవ రణ చేయబడిన బైలా పునరాలోచనకు తేబడును.

270 (ఏ) ఇప్పుటికి యుండియున్నగాని, లేక కట్టి నుద్దయించినగాని యేనివాసముల కయినను 50 అడుగుల దూరములోపట అమ్ముకొనుటకుగాని ఇంకవాడుక కనిగాని, ప్రెసిడెంటుగారి యుద్ధరక్షణకుండు మట్టిగాని, ఇనుకముగాని త్రయలుకు ముడికొట్టి నిలచునట్టి గుంటలను త్రవ్వ గూడదు.

(బి) అట్టగొడులు ఎవరచేతనయిన, అమ్ముకమునుగాకుండి యిత్తిగనుల నిమిత్తమై, ఇనుకమున్న తిరుబడియుగుటచే, ప్రెసిడెంటుగారి ప్రెసిడెంటుగారిచే కోరబడినపుడు, వారిచే నియమించబడినకాలములోపట పూర్తి చేయబడవలెను. అన్ని వారు పూర్తిచేయ, ప్రెసిడెంటుగారిచే పూర్తిపబడి అందుకు గవ్వయము ను బిరాతీకొన బడును.

అట్టి శాస్త్రము నిచ్చుటకు ప్రెసిడెంటుగారు నిర్దేశించినపుడును, (బి) ప్రెసిడెంటుగారిచే నియమించిన యుద్ధరక్షణ సయినను, పూర్తి దింగు కిమిటిహాకి అట్టిలు గలదు.

మదరాసు కార్పొరేషన్ } జె. సి. మొలొని,
12 ఏప్రిల్ 1917. } ప్రెసి డెంటు.

స్థానిక వార్తలు

దక్షిణాఫ్రికా తపాలు:— దక్షిణాఫ్రికా తపాలు కొలంబో మార్గముగా ఆచేశమునకు పంపబడుటకు జనరలు పోస్టాఫీసులో ఈ నెల 18 వ తేదీ సాయంత్రము 5-25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

హిందూదేశ రక్షక సేన:— హిందూదేశ రక్షక సేనా శాసనము ప్రకారము సేనలో జేరగోరువారికి (2 వ ఘాతము 1 వ ఘాతము) సేనానిబంధనలు కావలయునెడల అవి జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద కాని చెన్నపురి పోలీసు కమిషనరు వద్దగాని దొరకును.

హాంస్ సాహిత్యసంఘము:— ఈ సంఘపు వార్షిక సభ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు రాయచోటిలోని హాంస్ హైస్కూలునుండిరమునందు జరుగును. గౌ. సర్ జాన్ వాలిస్ గారధ్యక్షత వహించెదరు. మిగిలినవారుగా రుపన్యసింతురు.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ వైద్యసంఘము:— ఈ సంఘమువారి సభ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు చెన్నపురి వైద్యకళాశాలయందు జరుగును. డాక్టరు బి. వి. నరసింహయ్యగారు “ఒకని ఆరోగ్యోద్యోగమునుభవము” అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసింపెదరు.

ఆంగ్లోఇండియనుల పటాలము:— హైదరాబాదులో సహా చెన్నపురి రాజధానియందు కూర్చుండవలసిన పటాలము పూర్తిగా తయారైనది. కావలసిన వైనికలసంఖ్య కంటే యెక్కువమంది చేరినచెన్నపురినుండియే అధిక సంఖ్య కూడినది. హిందూదేశపు ఐతేరాష్ట్రమునందు ఇంతకొలది కాలములో నింతమంది కూడలేదు. గత 5 మాసముల కాలములో హిందూదేశపు ఇతరభాగములయందు కలసి ఎంతమంది వైనికలను గూర్చి గతినే, అంతమందిని ఒక్క చెన్నపురి రాజధానియే కూర్చినది.

పైనిక విచారణ:— నిర్బంధముగ పైనికన్యమున చేరవలసినవారు అట్లు చేరవంతు నెవల వారిని విచారించుట కేర్పరపబడిన న్యాయ విచారకుల విచారణ చెన్నపురియందలి ఎగ్జామినేషన్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఈ నెల 17, 21-వ తేదీలందు జరుగును. ఈ న్యాయవిచారక సంఘమునకు రాజధాని ముఖ్య మేజిస్ట్రేటుగా రధ్యక్షులై యుందురు. అనధికార ప్రముఖులు (తాత్కాలికముగా నెన్నుకొనబడువారు) కొందఱు న్యాయవిచారక సంఘమున నుందురు.

భారతపీఠము:— గ్రంథకర్త ద్రోణరాజుసీతారామారావుగారు. పరిష్కర్తలు బులుసు పాపయ్యశాస్త్రిగారు. ప్రకాశకులు రాంజీ కంపెనీవారు. బందరు. వెల రు 0-12-0 లు. పాఠశాలల అక్కింగు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు లేకుమల్ల అచ్చుతరావు పంతులు బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు దీర్ఘమగు నవోద్ధాతమును వ్రాసిరి. బెజవాడలోనున్న పాఠశాలల సబు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు పి. ఎన్. రామశర్మ బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు సదభిప్రాయము నొసంగిరి. గ్రంథము చక్కని శైలిలో వచనముగ వ్రాయబడినది. విషయము మహా భారతమునందలి వీరుల చరిత్రము. ధర్మజ భీమ అర్జున అభిమన్యు శ్రీకృష్ణ భీష్మ ద్రోణ అశ్వత్థామ కర్ణ కల్య దుర్యోధనుల చరిత్రములందు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ వ్రాయబడినవి. భారత వీరుల చరిత్రమును వివరములచే ముఖ్యముగ పరిపఠ్యమునకు దీనిని ప్రాథమిక ఉన్నత పాఠశాలలందు పఠనీయముగ నుంచదగునని రామశర్మగారు నొసంగిన యభిప్రాయముతో మేముకూడ నేకీకరించుచున్నాము.

ముద్రణ శాసనము.

హనోరమా ముద్రణాలయముపై ప్రయోగింపబడుట.

1000 రూ॥ల ధరావత్తు.

(ఒక విలేఖనుని యొద్దనుండి)

రాజమహేంద్రవరము, ఏప్రిల్ 12:— చిలకమర్తి లక్ష్మీనాథము గారిచే హనోరమా ముద్రణాలయమున ప్రకటింపబడుచున్న “దేశమాత” అను పాఠశాల పత్రికయందు ఆక్షేపణీయములగు కొన్ని విషయములు ప్రకటింపబడినవి

ప్రభుత్వమువారు లక్ష్మీనాథము గారియొద్ద తమ ముద్రణాలయత్రాలయము కొనుగోలుగాను 1000 రూ॥ల ధరావత్తు కోరిరి. చిలకమర్తి లక్ష్మీనాథము గారు సుప్రసిద్ధకవియు, సంఘసేవకులును, ప్రజాభివృద్ధికరములగు ప్రతిభులుగూ ఉద్వయమునందును మెలంగువారును దేశభక్తులు నై యున్నారు. వారిచే ప్రతిభిత్తుగుచున్న “దేశమాత” అభిప్రాయ బోధిత్యమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది.

జూర్టియను హత్య కేసు.

మునుస్వామి అను పేరుగల మొట్టే అనువాదును, నటేశను, ఎడ్వర్డు డబ్ల్యు. ఎం. కెహిల్ అనువారు వేర్వేరు విధముల ధనసింగు అనువానిని మార్చి 9-వ తేదీ రాత్రి చంపిరిని వచ్చినకేసు నిర్ణయము న్యాయమూర్తిచేర్చిలుగారి యెదుట హైకోర్టులో విచారించబడినది.

కొందఱు పోలీసు ఉద్యోగుల విచారణతో ప్రాసిక్యూషను తరపున విచారణ ముగిసెను. అనంతరము ముద్రయల వాటాల్లములు తీసికొనబడిన. ధనసింగును జోహానెస్ బోరసాని, మిన్ పీటర్సు అనువారు (ధనసింగును ముద్రయలు తీసికొనిపోయిన ఇంటిలో కాపురముండువారు, ప్రాసిక్యూషను తరపున సాక్షులు) కొట్టినందున ధనసింగు మరణించెనని యు, తాను అడ్డురాగా “నీ పని నీవు చూచుకొమ్ము పీనిని రక్షింపరాకును”ని వారు చెప్పిరినియు మొట్టే అనువాకు చెప్పెను. రెండవ ముద్రయయు అట్లే చెప్పెను. మొదటి ముద్రయి చేతిలోగూడ అప్పజాక కట్టయుండెను. జోహానెస్ బోరసాని, మిన్ పీటర్సు అనువారు ధనసింగును కొట్టుచుండగా, తానుమాచి భయపడి పాతీపోలీసని మూడవ ముద్రయ చెప్పెను.

ముద్రయలు సాక్షుల నెవ్వరిని బేర్కొనలేక పోయిరి. ముద్రయల తరపు న్యాయవాదులు కొంత వాదించినవెనుకన, క్రొవ ప్రాసిక్యూటరు ప్రత్యుత్తరము చెప్పిన యనంతరము జూరీవారు 4.20 గంటలకులేచి కేసు సారమును యోచించుటకు బోయి ఒక గంటకు ముగిసినచి తమ అభిప్రాయములను జెప్పిరి.

న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పుచు నిట్లు నుడివీరి:— మొదటి రెండు ముద్రయలు—మొదట జూరీవారు కనికరము జూపి హత్య సేరములేదని చెప్పిరి. కాని మిగిలిన అన్యాయముగా హత్యనైవేది చావగొట్టిరి. మిగిలినవారు చెప్పి 10-వత్సరములు దీర్ఘాంతరవాసశిక్ష ననుభవించునట్లు నిశ్చయించిరిమి. మూడవముద్రయ— నీయెడల గూడను జూరీవారు దాక్షిణ్యముజూపిరి. నీవుకూడ ముద్రయనికొట్టిన వారిలో నొకడవు కాని నీమిష తప్ప త్రాగియుంటి వనుటయే. నీమిషనిశ్చయింపబడిన సేరమునకు న్యాయశాస్త్రము ప్రకారము నిర్ణయింపబడి అత్యధికశిక్ష (1 సం॥ రముతో), 200 రూపాయల జుల్మానాయను విధించిరిమి. జుల్మానా ఈయ జాలని యెడల మూడుమాసములు ఎక్కువగా కారాగృహవాస శిక్ష ననుభవింపవలెను. జుల్మానా ఇచ్చునెడల ఆపైకము ధనసింగుభార్య కీయబడును. 5-30 గంటల లైసెన్సుకొల్పవారు లేచిరి.

బెజవాడనుండి ప్రత్యేకముగా కృష్ణాజిల్లా సభకై జగ్గయ్యపేట విచ్చేసిన ప్రాధేసరు పులిపాక లక్ష్మీకాంత రావుగారు 8 వ తేదీరాత్రియు 9 వ తేదీ రాత్రియును తమ భీమబలమును జూపు అచ్చుతర ప్రదర్శనములను సభామందిరమున గావించి, ప్రతినిధులకును గ్రామస్థులకును అపరిమితానందమును గావించిరి. ఇరుప గడ్డపలుగును వంచుట, గొలుసును క్రొంచుట, మెడమీదనుండియు చేతి మణికట్టు మీదనుండియు బరువగుబండినిలాగించుకొనుట, ఎదురుకొమ్ము మీద సమైక్యము బెట్టించుకొని దానిమీద ఎర్రగా కాలుచున్న ఇరుపముకక్కును బెట్టించుకొని రెండు బెత్తెల పాడుగున ఆది సాగువరకును సుత్తెలతో కొట్టించుకొనట మొదలగు అచ్చుతర కార్యముల నెన్నింటినో చేసి చూపిరి. వీరిచే చేయబడిన ప్రదర్శనములకు ప్రతినిధులందఱును ఆనందించి 9 వ తేదీ రాత్రి చేయబడిన ప్రదర్శనాంతమున కృష్ణాజిల్లా ప్రతినిధులందరి పక్షమున గరిమెల్ల సత్కారావళిగా గారు సంగారపత్రికము నొకదానిని లక్ష్మీకాంతరావు ప్రాధేసరుగారికి బహుమతిగా నొసంగిరి.

జూబులు

విలేఖకులకు సూచన

ఒకానొక ప్రశ్న; నెల్లూరు పోలీసారి; దు: జ:-లింగాపురము నుజనవిధేయుడు; బుచ్చి రెడ్డిపాలెం బ్రహ్మాత్మనము సూతక సందేశానికృత్తి ప్రకటింపలేనందునకు చింతింపబడుచున్నాము. (సంపాదకుడు)

I

గుంటూరు మండలసభ

అయ్యో, 26 వ గుంటూరు మండలసభను కేఫల్లలో జరుపుటకు ఆహ్వాన సంఘము ఏర్పరపడినది. పాతూరు ఆస్పయ్య గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిన. సభ వచ్చేనెల 28, 29 తేదీలను జరుపుటకు తీర్మానించ బడినది. ప్రజలు తమ తమ ప్రతినిధుల పేర్లను వచ్చే 20 వ మేలోగా ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శిగారికి తెలియజేయ ప్రార్థింతులు.

ఆహ్వానసంఘము కోటంరాజు వెంకటపంతులు, కేఫల్ల ఏప్రిల్ 11 తేదీ ఆహ్వానసంఘ సహాయ కార్యదర్శి.

II

అయ్యో, ఈ సందర్భము మార్చిలో హిందూపురమునం దుత్తర భాగమునందు ప్లేగు ప్రారంభ మైనది. ఆ భాగమందు గల వారు ఇంట్లు విడిచివెట్టి వెల్లుట కు న్నరుచ్చేయబడినది. ఎలుకలుపడి చచ్చిన యింటివారు చెప్పకనే వెల్లిరి. అట్లు రిట ఫ్టింపనివారు యింట్లలోనే యిదిగరకు నున్నారు. ఇట్లు విడువనివారిలో నేనుకడను. అందరికిని ప్లేగుచట్టములో మినహాయింపులు లభించినవి. నాకుమాత్ర మొకదినము ఆవధిలో యిట్లు విడువవలసిన సలహాచచ్చినది. మఱునాడే సభకైత్తరు గారు (హిందువులు) నన్ను పిలువవంటి మిక్కిలి కఠోరముగ మాటలాడి నా యింటితాళిముచేయినిపుచ్చుకొని, ప్లేగు ఇక నెక్కరుగారి కిచ్చి సామాను వెలుపలనెంచి పంపునట్లు ఆజ్ఞాపించిరి. నేను వ్రాతములముగ ప్రార్థింపగా యింటిని డిసికాఫెక్షన్ చేయించి నాల్గవనాడు రోగము చేరినివాపసు ఇప్పించినారు గాని కాపుర ముండకూడదని ప్లేగు యింకా నెక్కరుగారు చెప్పినారు. మరల విన్నపమును బంపుకొంటిని. దానిని ఇక నెక్కరుగారి అభిప్రాయమునకు జంప వారు ఇంటిలో నుండరాదని వ్రాసియుండవచ్చును. నాకు క్షన్యతేనికే యిందుకు నిదర్శనము. భారతీయవలయునన్న భాగములో నిప్పు డనేకులు కాపురమున్నారు. వ్యాపారములు జరుగుచున్నవి. నాయంటిని డిసికాఫెక్షన్ చేయించియు కాపురముండ నీయరు. ఇదంతయు నా మేలుకొరకే. ఇందరయను నా యొక్కనివై జూపి ధనసంతులనైదయలేక వారినందరిని ప్లేగుజేవత పాలుచేయుట పక్షపాత మగుచున్నది. ఇట్టిపక్షపాతము తప్పక జరుగునని తెలిసి కాబోలు బాంబాయి, మైసూరు, హైదరాబాదు గవర్నమెంటువారు ప్లేగు డిపార్టుమెంటును ప్రోసివేసి యున్నవారు.

హిందూపురం ఏప్రిల్ 8. ఆర్య. నారాయణమూర్తి.

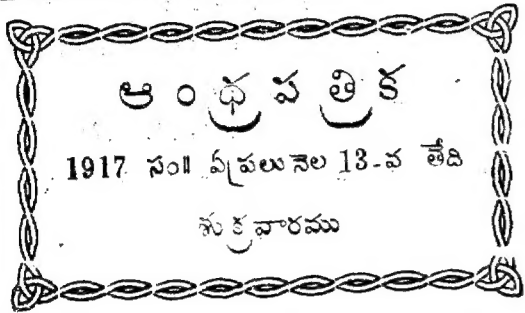
గుంటూరుజిల్లా బాపట్ల ఒంగోలు తాలూకాలలో బ్రాహ్మణ కోడూరు, కారంచేరు, వర్ల, కావమూరు, వల్లూరు, కొమ్మూరు, పండిళ్లపల్లి, అమృతవ్రోలు, చీమకుర్తి, బొడ్డువారి పాలెం, దశరాజుపల్లి కరవది, హనుమాపురము నిడమానూరు, కనుపర్తి ఈశముక్కల, వైడిపాడు అనగ్రామములలో 8 గ్రామములందు యూనియనుల కేర్పాటుపరచినదియు, వీనిలో వల్లూరు, కొమ్మూరు, బొడ్డువారిపాలెం, దశరాజుపల్లి కరవది, హనుమాపురం నిడమానూరు, కనుపర్తి, వైడిపాడు గ్రామములందు పంచాయతుల కేర్పాటుచేయదగదనియు, కలెక్టరుగారు సిఫార్సుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారు అమృతవ్రోలు నందు తప్ప ఇతరపురములందు యూనియనుల కేర్పాటుచేయుట ఉత్తరువుచేసిరి.

—0—

ఈనెల 12 వ తేదీని లాహోరునగరమున కాశ్మీరు, పటియాలా-కపల్థా - జిందు - ఫరీకోలు - భాతలపూరు - మెరారు - కోటలా - మండి - సుకకు - ఛంబా - బిలా నూరు సంస్థానాధిపతులు రాజప్రతినిధిగారిని గంభీరమునీరిలో ప్రతి సందర్శన గౌరవమున కర్పలగుతారిని రాజప్రతినిధిగారు మరల సందర్శించిరి.

విషయానుక్రమణిక.

యువతీ విద్యాలయములు	2
ఆంధ్రమహాసభ	3
ఆంధ్రదేశ వార్తలు	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
స్వదేశవాణిజ్య సంరక్షణము	6
ముఖ్య సమాచారములు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవాదులు	8-9
సూర్యారామ భాండాగారము	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదులు	11-12

స్వదేశవాణిజ్య సంరక్షణము

ప్రాదేశికములకును పాశ్చాత్యదేశములకును దృక్పథమునందు సహజముగ భేదము గలదు. ప్రాదేశీయులకు భావనాసామర్థ్య మధికము. పాశ్చాత్యులకు భౌతికసామర్థ్య మధికము. ప్రాచ్యులు భౌతికలాభములను నిర్లక్ష్యము చేసి అనేక వేల యేర్లుగ నాధ్యాత్మిక లాభమునకై పాటు గట్టిరి. ఈ కారణముననే లోకవ్యాప్తములైన మతము లన్నియును ప్రాదేశికములందు పుట్టినవి. హిందూ జాత్యంత్రైప్రవ మహమ్మదీయ మతముల కాసియాఖండము జన్మభూమి. ప్రాదేశీయలాభ్యాత్మిక చింతలతో భౌతికచింతలను నిర్లక్ష్యముచేసిరి. పాశ్చాత్యదేశీయులు భౌతికలాభములకై వారి విద్యావివేకములను వినియోగించి అపారమైన వ్యాపారపరిశ్రమలను స్థాపించిరి. వర్తమాన ఘోరసంగ్రామమునకు గల కారణములలో ముఖ్యకారణము వ్యాపారపరిశ్రమ సామ్రాజ్యాధిపత్యము, యుద్ధము ముగిసినతరువాతను పరిశ్రమ వ్యాపారసామ్రాజ్యమునకై ఘోరమైన సంరంభ మేర్పడునని లోకచరిత్రను జూచువారలకు విశద మగుచున్నది. యుద్ధానంతరము యుద్ధనిమగ్నమైన రాజ్యములం దలసట గలుగుట సహజము. పరిశ్రమలను వ్యాపారమును నిర్వహించుట కవసరమైన ప్రజలు గాని వస్తుజాలములు గాని దొరకుట దుర్లభము. యుద్ధనిమగ్నమైన రాజ్యములందు వర్తమాన మహాసంగ్రామమువలన గలిగిన ద్వేషానలము యుద్ధానంతరము వెంటనే చల్లారు. నని నమ్ముటకు వీలులేదు. ఆ ద్వేషానలము వ్యాపార ద్వేషమువలన రగిలి మహాత్పాతమునకు గారణము గావచ్చును. లోకమును ద్వేషానలమునుండి కాపాడుట రాజనీతిజ్ఞుల ధర్మము. కాని నిరంతరము వ్యాపారసంఘములు చేసెడి ప్రతిపాదనములు దీనికి భిన్నముగనున్నవి. యుద్ధానంతరము అవలంబితము గాగల వ్యాపారవిధానము విషయమై మిత్రమండలి ప్రతినిధులు వ్యాధిను సగరమునం నొక సభను జేసిరి. బ్రిటిషుదేశమునం దొక

విచారణసభ ఏర్పరుపబడినది. దానికి బాల్ఫూరు ప్రభు వధ్యక్షుడు. ఆయుభయ సభలనిర్ణయము లునున్న క్రిందిభావములందు బొందుపరచబడినది.

1. బ్రిటిషుద్వీపములందు ఆదాయమునకు వ్యాపారసంరక్షణమునకు సదుపాయములను పణ్యారోపణము (Tariff) చేయబడును.
2. సామ్రాజ్యమునందు సమాంతరత్వమునకు పునాదిగ సామ్రాజ్యాంతర్యాగమునకు ప్రతిపత్తి గలుగును.
3. సామ్రాజ్యమునకును దాని మిత్రులకును ఆర్థికసంయోగము గలుగవలయును.
4. జాతీయ యోగక్షేమములకు ప్రాణప్రదమైన సమృద్ధివైన వ్యవసాయము వ్యాపించవలయును.
5. వ్యాపారసంరక్షణమువలన గలిగిన లాభము కర్మకారుల కుపయోగపడవలయును.
6. జాతీయ సంపదలు సామ్రాజ్య సంపదలు సంపూర్ణవికాసము నొందవలయును.

ఈ భావములను వ్యాపింపజేసి వ్యవసాయ వ్యాపార వ్యవహారములను నిర్ణయించుటకై ఇంగ్లండునందు టారిఫు సంస్కరణసమితి స్థాపితమైనది. ఈ సమితి జూలై 14 నుండి 14 ఏండ్లకు పూర్వము ప్రకటించిన భావమున భిన్నరూపమున ప్రకటించుచున్నది. యుద్ధము ఇంగ్లాండునందు స్వేచ్ఛావ్యాపార భావమును సంపూర్ణముగ నాశనము చేసినది. యుద్ధానంతరము స్వేచ్ఛా వ్యాపారము బ్రిటిషు ద్వీపములందు తలయెత్తుట దుర్లభము. సంరక్షితవ్యాపారము స్థాపిత మగుట సహజము. ఆ పరిస్థితులందు హిందూదేశమునకు స్వదేశ వ్యాపారమునందును బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వ్యాపారమునందును విశ్వ వ్యాపారమునందును గలుగగల స్థితిని గురించి మన నాయకులంతగ శ్రద్ధను దీసికొనుట లేదని తోచుచున్నది. మన దృష్టియంతయును రాజ్యాంగ సంస్కరణములపై ప్రసరించుచున్నది. ప్రజల శుభస్థితిని దేశక్షేమమునకును రాజ్యాంగస్థితి యంతముఖ్యమో ఆర్థికస్థితియును సంతముఖ్యము. మన నాయకులు రాజ్యాంగములందు గనుపరచుచున్న శ్రద్ధను వ్యాపార సంరక్షణ నిర్మాణములందు సయితము చూపుట యవసరము. టారిఫు సంస్కరణ సమితి నిర్ణయించిన సూత్రములు మన దేశమున కన్వయింపజేసిన మనకు మొదటను ఆదాయమునకును, సంరక్షణమునకును, సదుపాయములకును తగిన పణ్యారోపణమును జేసెడి స్వాతంత్ర్యముండవలయును. ఈ స్వాతంత్ర్యము సామ్రాజ్యమందలి ఇతరభాగము లనుభవించు చున్నవి. హిందూదేశమున కీస్వాతంత్ర్యము లేదు. ఆదాయమునకై బట్టలమీది సుంకమును 7½ కు హెచ్చించినపుడు లాంకామైదు వర్తకు లందరును ప్రతిఘటించి ఛేంబర్లను గాడికి చేసిన విన్నపము చదువరుల స్మరణయందుగలదు. హిందూదేశమువట్ల సామాన్యముగ సానుకంపభావమును దెలిపెడి మాన్యునరు గాడ్డయరుప్రతిక ఈవిషయమై లాంకామైదు బట్టల వ్యాపారమును పాడుచేసి హిందూదేశపు బట్టలవ్యాపారమును బాగుచేయుట యన్యాయమని ఘోషించినది. లాంకామైదు ప్రతినిధులకు, ఛేంబర్లను గాడిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము హిందూదేశపుస్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధమును గలిగియుండలేదు. హిందూదేశము 150 కోట్ల రూప్యములను దానము చేసినది గాన నుయ్యద్ధానంతర మీ విషయమును పునర్విమర్శనమును జేయుటకువీలుగలదు గానను సభ్యులనుసాంత్యవచనములతో సుంకమును సంగీకరింపుడని కోరెను. దేశాదాయమునకైనను పణ్యారోపణమును జేయుటకు మనపాలకులకు స్వాతంత్ర్యము లేదు. వ్యాపార పరిశ్రమల సంరక్షణమునకును సదుపాయములకును పణ్యారోపణస్వాతంత్ర్యమునకు బ్రిటిషుప్రజలంగీకరించెదరా? బ్రిటిషు పారిశ్రామికులు మన

సహజపదార్థములను చవుకగ కొని మనకు నిర్మాణ పదార్థములను పంపి శ్రీమంతు లగుచున్నారు. మన దేశభాగ్యము మన సహజపదార్థములను మన ముపయోగించుటపై నాధారపడి యున్నది. మన పరిశ్రమలు వృద్ధిగొనుటకును మన సహజ పదార్థములను మనము వాడుకొనుటకును పణ్యారోపణమవసరము. ఆపణ్యారోపణము కేవలము ఆదాయముకొరకెకాకను వ్యాపారసంరక్షణమునకే ర్పడినపుడు గ్రేటు బ్రిటనునందలి పారిశ్రామికులందెంత యాందోళనము గలుగునో నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. నేషనుప్రతిక వ్రాసినటులు మన పాలకులను బ్రిటిషుప్రజలు నియమించు చున్నారు. వారు బ్రిటిషుప్రజల మతమునకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించుటకు వీలు లేదు. మనకు పణ్యారోపణ స్వతంత్ర్యమున్న బ్రిటిషుపారిశ్రామికుల వ్యాపారమునకు కొంత ప్రతిబంధకము గలుగును. అందువలన మన దేశమునకు స్వపరిపాలన మున్నను కాని పణ్యారోపణస్వతంత్ర్యముగలుగుట యసంభవమని విదిత మగుచున్నది. మనదేశమునకు పణ్యారోపణము లేకను స్వేచ్ఛావ్యాపారమునకు నిర్బంధము గలిపించినపుడు మన సహజపదార్థముల వృద్ధియైనను నిప్పటివలె సాధ్యముగాదు. ఆపదార్థములకు తగినధర లభించుటకు వీలులేదు. నిన్నటి దినము కలకత్తాయందు ఆంగ్లవర్తకులు శత్రుకోటికి చెందినవా రెవరును యుద్ధానంతరము హిందూదేశమునందు నివసించ జన దనియును, నివసించువారును రిజిస్టరు చేసికొనవలయు ననియును వ్యాపార ప్రతిబంధకములను గల్పింపవలయు ననియును నిర్ణయించిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము జర్మని ఆస్ట్రియా దేశములు మనదేశమునుండి కోట్ల కొలది విలువగల సహజపదార్థములను కొనుచుండెడివి. ఆ పదార్థముల నన్నిటిని కొనెడి సామర్థ్యము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు గాని మిత్రమండలికి గాని లేనపు డాపదార్థముల గతి యేమగును. కలకత్తా వర్తకసంఘము ప్రతిపత్తిపూర్వక పణ్యారోపణమును జేయుట దేశక్షేమమునకు లాభ మని నిశ్చయించినది. కాని పణ్యారోపణమును జేయువా రెవరో తెలియకున్నది. భరతఖండమునకు స్వతంత్రస్థితి లేనపుడు పణ్యారోపణమును హిందూదేశ పాలకులు చేసినను బ్రిటిషు పాలకులు చేసినను ఆ నియమములు బ్రిటిషుద్వీపముల కనుకూలముగ నుండును గాని హిందూదేశమున కనుకూలముగ నుండవు. మన శుభస్థితి కవసరమైన ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గురించి విశేషమైన యాందోళనమును జేయుట యవసరము.

దేశమాత—ముద్రణశాసనము.

నిన్నటిదినము ముద్రణశాసనప్రయోగమును గురించి చర్చించుచు నీ ప్రయోగము లన్నియును పాలకానుచరుల సంకుచిత భావమువలనను గలుగుచుండవచ్చునని తెలిపియుంటిమి. ఆ భావము నందలి సత్యాసత్యములు పాలకులు శ్రద్ధతో రాజద్రోహపూరితము లని అనుచరులు నిర్ణయించిన వ్యాసములను చదువుటవలన విదితము గాగలదు. నిన్నటి పత్రికయం దాంధ్రపత్రిక లన్నియును ఒకటి రెండు హెచ్చరికలతో సత్కరింపబడిన వని తెలిపియుంటిమి. ఆంధ్రచంద్రిక ఆరంభమునందే 1000 ధరావత్తును కట్టుట సంభవించినది. ఆంధ్రభారతి, బాల ధరావత్తు కట్టనందున నిలిచిపోయినవి. ఇప్పుడు చెన్నపురి పాలకులు దేశమాతనుండి 1000 ధరావత్తును కోరినటులు తెలియచున్నది. దేశమాతకు సొపాదకులు సుప్రసిద్ధాంధ్రదేశధర్తు

లైన చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు. లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి నెరిగినవారెవరును వారి ప్రభుభక్తిని శంకింపజాలరు. వారిపై రాజద్రోహభావారోపణము చేయజాలరు. లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు మహాకవి. గయోపాఖ్యాన ప్రసన్నయాదవాదిరసభరితంబులైన నాటకములను వ్రాసిరి. అహల్యాబాయి, సౌందర్యతిలక, హేమలత మొదలగుననే హరంబులయిన నవలలను వ్రాసిరి. ఆంధ్రస్వామి అను ప్రతీతిని గణించిరి. రాజస్థాన కథానల్లని భాషాంతరీకరణము చేసిరి. మనోరమయను మాసపత్రికను చిరకాలమునుండి ప్రచురించుచున్నారు. దేశమాతయను వారపత్రికను అయిదేండ్లుగ ప్రచురించుచున్నారు. వీరికి గల ఆంధ్రభాషాభిమానపాండిత్యములు వారిని గౌరవించుటకు చాలియున్నవి. లక్ష్మీనరసింహము గారు మహావక్త. అనగళ్ళముగ నవసరము లుట్టెడుచుచు నటు లాంధ్రభాషయందు గంటలకొలది ప్రసంగింపగలరు. వారి యవ్యాజ్యశీలమును జాటుట కితర విషయంబులు గలవు. లక్ష్మీనరసింహము గారాంధ్రదేశమునందలి సంఘసంస్కర్తలయందు ప్రముఖులు. స్త్రీపునర్వివాహమునకు జేయూత నొసంగుచుండురు. నిమ్మజాత్యుద్ధరణమునకై పాటు పడుచుండురు. పరిశుద్ధాస్తికమతావలంబులైన బ్రహ్మసామాజికులు. వారి గుణశీలంబులను శంకించుట కెవరికిని నవకాశంబు లుండవని నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును. కాని భావభేదమువలన దేశమాతయందు ప్రచురించిన కొన్ని వ్యాసములు ముద్రణశాసనప్రయోగమునకు గురి గావచ్చును. పాలకులు పత్రికయొక్క ధోరణినిబట్టి ముద్రణ శాసనప్రయోగమును జేయవలయునుగాని కొన్ని వ్యాసములందలి భావములను బట్టి రాజద్రోహ భావారోపణమును జేయుట యసంగతము. తప్పుల నెన్నదలచినవారికి తప్పుల నెన్నుట సుకరము. పాలక పాలితులకు రాజ్యాంగ నిర్ణయంబులందు భేదభావ మున్నపుడు పాలకులు పత్రికలయొక్క ధోరణినే ప్రమాణముగ నైకొనుట ముఖ్యము. దేశమాతయందు ప్రచురించిన ఏ వ్యాసములకై నేరారోపణమును జేసి పాలకులు ధరావత్తురు గోరినది తెలియదు. అవి తెలిసినను న్యాయిండి యా కేసునకు గలిగిన ప్రయోజనమే దేశమాతకును గలుగదు. లక్ష్మీనరసింహము గారికి దృష్టి లోపమువలనగల ప్రతిబంధక మాంధ్రులకు విదితమై యున్నది. పాలకులు గోరిన ధరావత్తురు గట్టుటకు లక్ష్మీనరసింహముగారు శ్రీమంతులు గారు. విషయ మాంధ్రులకు విదితమైయున్నది. ధరావత్తును కట్టలేనపుడు దేశసేవ జేయుచున్న దేశమాత నిందిపోవుట సంభవించును. ఒకవేళను లక్ష్మీనరసింహము గారు 1000 ధరావత్తురు కట్టగలిగినను వారియెడల ఆంధ్రులకు గల శౌరవ విశ్వాసంబులను లోకమునకు వెల్లడిచేయుట ధర్మము. దేశసేవను జేయుటకై కంకణమును గట్టుకొనిన లక్ష్మీనరసింహము గారికిని ఆంధ్రులు చూపెడి శౌరవమువలన సేవాదీక్షయందు విశ్వాసము గలుగును. ఆంధ్రదేశాభిమానులు భాషాభిమానులు ధరావత్తుకట్టవలసిన వేమురూప్యములను చందాలనువేసి వసూలుచేసి ఆంధ్రలోకమునం దుదయించిన స్వయంసహాయశీలమును ప్రదర్శించెదరని నమ్ముచున్నాము. న్యాయిండియా ధరావత్తు సందర్భమునందు వసూలైన చందాలు మనకు స్ఫురణమునం దున్నవి. లక్ష్మీనరసింహము గారిని సత్కరించి వారి శౌరవమును గాపాడుకొనుటకై యాంధ్రులందరును దేశమాత ధరావత్తునిధికి సహాయమును జేసి పత్రికాస్వాతంత్ర్యమును రక్షించుచు రని నమ్ముచున్నాము.

బాలికకు వాతలు పెట్టుట
అదపు లేక అల్లరిచేయు పిల్లలను ఆననయమున మంచిదారికి త్రిప్పజాలని అవివేకవతులును విద్యా విహీనులు నాగరికత మితిమీరిన అల్ప విద్యావతులును సోమరులు నగు తల్లులు పిల్లల అల్లరివలన తమ పుక్కిటి పురాణములకును ఆటపాటలకును అభ్యంతరము కలిగినపుడు “గరిటె గాల్చి వాత బెట్టెదను సుమా జాగ్రత్త” యని చెబుదురు. కలదు. సహజముగ నీవ్యగల సవతి తల్లులును పైవ్విధములు దయావిహీనలై యట్లు వాతలు వేయుట వింత గాదు. కాని కన్నతల్లులు గూడ నిట్టి ఘాతుకమునకు గడంగుట వివేకవచ్చుచునే యుండును. నయమున సాధ్యముగాని పనులు భయమున సాధ్యముగావు. పిల్లలను మంచితోచునందుచుటకు ప్రేమకు మించిన సాధనములేదు. తిట్లు బెడరింపుట పిల్లలకు వెడత్రోవల బెట్టుటగాని సన్మాదంబున నుంచజాలవు. పల్లెటూళ్ళ యం దీ ప్రభావ ము మెండు - కాని ఇట్లు వాతలు పెట్టిన వారిజాక్షికి ఆరునెలలు కఠినవరకమును అధికారులు విధించిన వివటకిదియే మొదటిసారి - చెన్నపురిలోజ్ఞానమ్మ ఆనపడుచు వైద్యుడవలయు ఆమె భర్త యగు మోసెను చేణు ఆరు నెలలకు వల్లియమ్మ ఆరు 7 ఏండ్ల బాలికను పట్టుకొని వాతలు పెట్టిరి. మోసెను ఆరు నెలకు న్యాయమాన్ది పెన్సన్సరుగారి మోటారుబండిని నడుపువాడు - వల్లియమ్మయను నా పిల్ల వారిపుత్రక యగునో కాదో స్పష్టముగ తెలియలేదు. గతనెల 26వ తేదీని ఆపిల్ల ఏడో అల్లరిచేసిందట. అంతట జ్ఞానమ్మ చేకత్తిని కాల్చి దవడమీదను మెడ మీదను భుజముమీదను వెన్నుమీదను వాతలు బెట్టెనట. ఈ ఘనకార్యమును తన కులకాంత చేయుచుండ నామె భర్త చెంత నిలువబడి చిత్రముగ చూచుచుండెనట. ఈనర్తమానము పెన్సన్సరు సతిగారి వీనుల బడినంతనే వారు పోలీసు కమిషనరుగారికి వ్రాసిరి. కేసు చేయబడినది. తగిన సాక్ష్యము లేనందున భర్త తప్పించుకొనెను. కాని అజ్ఞానదురాగ్రహమువలన అఖండ కృపానిధి యగు ఏనువాధుని యాదేశములను మరచి కరుణవిడిచి వాతలు బెట్టినజ్ఞానమ్మ కధికారులు ఆరునెలలు కఠినశిక్షను (వైదు) విధించిరి. ఈ నేరమున కిట్టిశిక్ష విధింపబడునని ముందు తెలిసి యుండిన నెంతటి యాగ్రహ కారణము కలిగిన నామె ఇంతటి తెగువకు బూనియుండదు. ఆమె పూనినను భర్త వారింపకుండ నుండదు. కన్నబిడ్డలను కట్టుకొనిన భార్యను పోషితులను ఎట్లుల కొట్టినను కోసినను తిట్టినను తిమ్మింను అడుగువారు లేరని తెలుసు భర్తలను తల్లులను తండ్రులను భ్రాతృలను సంతకులను చాలమంది కలరు. వీరు చేయు దురాగతములకు హద్దులేదు. మానుషమునకు పెదవిగదల్చకుండ నిట్టికష్టములను లోలోన ననుభవించి జీవితమున సౌఖ్యమును మాటయే యెరుగక కంటికి మంటికి నేకధారగా విలపించు పతివ్రతలను ఎన్నడత్రవారిం టికి పంపుదురా ఎన్నడీబాధలు తీరునా అని మ్రొక్కులిడు బాలికలను బాధలకుతాళలేక సమయముచూచి ఇలుపిడి దేశములబట్టి పోవుబాలురును పెక్కుమంది గలరు. ఇట్టి అగతికులకు గతి ధరానేతయు జగన్నేతయును గాక వేరొకరుండరు. ఇట్టి నేరములు బయలుపడుట కష్టము. బయలుపడిన సాక్ష్యము లభించుట దుష్కరము. కాన నిట్టి నేరములు రుజువుగుట తలపించినపుడు కఠినశిక్ష విధించుట కడుంగదుయుక్తవనియు నిశ్చయిది ముం దిట్టి దురాగతములను వారింప సాధన మగుననియును నూచించుచున్నాము.

సామ్రాజ్య సభా ప్రతినిధులు
సామ్రాజ్య సభా ప్రతినిధులు బ్రిటీషు ద్వీపములందు జాతిభేదము లేకున ప్రతినిధులను సత్కరించుట సంకల్పము. హైందవ ప్రతినిధులకును లండనునగర పౌరత్వస్వత్వము ప్రసాదించబడినది. బుధవారమునాడు బోర్డరుగారికి స్మట్సుగారికి వికానీరు మహారాజు గారికి ఎడింబరో పౌరత్వస్వత్వ మొసంగబడినది. బోర్డరుగారు పౌరత్వస్వత్వమును స్వీకరించుచు “బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము స్వేచ్ఛచ్చర్యము స్వరాజ్యము సంయోగము” భావములపై సాధారణులచేసి నిర్దీంపబడినదని తెలియజేసెను. బోర్డరుగారు దీనిని భావమునందే కాకను క్రియారూపమున సయితము తెలుపుటకు దోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాము. హిందూదేశముగోరునది బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంతర్గతమైన స్వరాజ్యము. అది స్థాపితమైనపుడు భరతన్నపు ప్రతిభ యప్రతిమానమై బ్రిటీషు సామ్రాజ్య బలమునకు ధోడ్పడగలదు.

హిందూదేశపు 150 కోట్ల రూప్యముల దానము
హిందూదేశము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కొసంగ దలచిన 150 కోట్ల దానప్రార్థనముగ నొసంగబడును గాని అప్పుగ నీయబడదు. ఇంతవరకు 12 కోట్ల మాత్రమే మనదేశమునందు వసూలైనది. మనదేశమునందు వసూలుగాని ద్రవ్యము జూలై మాసాంతము క్రైటులైనునందే వసూలుచేయబడి అప్పుపత్రము లింగ్లాండునందే దుమ్ములగును. ఇది భావతీయుల ప్రతిపత్తికి హానికరము. శ్రీయంతులు సామాన్యులు 150 కోట్ల అప్పు పత్రములు భారతఖండమునందు అమ్మునట్లును పాటుపడి దేశగౌరవములను గాపాడుట యుచితము. ఈ యప్పుపత్రము లన్నియును నింగ్లాండునందు విక్రయింపబడిన మన యార్థికి స్థితికిని నష్టము గలుగును. దేశమునందంతటను చిన్ని మొత్తములను వసూలుచేసినను కేవలించిన 128కోట్లు లభించుటకు వీరేర్పడును. భావతీయులందరు కాగ్యగూపమున సహాయము చేయుట ప్రయోజనకరము.

పరాసులకు 150 కోట్ల రూప్యముల దానము.
అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రవాసులకు ధనాశ్రయమున్నదను నుదార్మిక స్వభావము సయితము గలదని అమెరికా దేశపుచరిత్ర చాటుచున్నది. అమెరికా దేశయులు పరాసులకు 150 కోట్ల రూప్యములను దానముచేయుటకు సమకట్టి వారి వికాల స్వభావమును వెల్లడిచేసిరి. యుద్ధము వలన నష్టము ప్రాప్తినై దేశమునకు వలె మతి ఏయితరదేశమునకును గలుగలేదు. యూరపునందు ప్రజాస్వామ్యత్వబీజములను ప్రాప్తినై నది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు స్వతంత్రమును స్థాపించుటకు పరాసులు ధనబల సహాయములను జేసిరి. ఇట్టి యుదారద్రవ్యాలిగల దేశమునకు 150కోట్ల రూప్యముల నిచ్చుట గొప్ప కార్యముగాదు. ముఖ్యముగ మహా భాగ్యవంతులైన అమెరికా యిచ్చుట గొప్ప కార్యము గాదు.

ముఖ్య సమాచారములు
కైలీషియా సంస్థానమువారు యుద్ధనిధికి రు10,000లు పంజాబు దొరతనమువారి కొసంగిరి.

గ్వాలియరు సంస్థానా ధీశ్వరుడగు సింధియా మహారాజావారు లాండ్సుడౌను నిధికిగాను 5000 పౌనులను ఉదారభావముతో విరాళ మొసంగిరి.

పంజాబు దొరతనమువారి కార్యాలయములు లాహోరు నగరమున 10-5-1917 ను యాబడును. సిల్లాలో 14-5-1917న తెరువబడును.

గోవావరిజ్ఞాన పెద్దాపురము తాలూకా తిరుపతిలోని వేంకటరమణనివాస భౌండాగార ద్వితీయ వార్షికోత్సవమీ 15తేదీని చెలికాని లత్యానాపుగారి అధిపత్యముక్రిందజరుగును.

కోలారుజ్ఞానయందున్న ఇ. జి. మీటర్ అను వారు గతవారాంతమున వేటకుబోయి కోలారుజ్ఞానలో ఉగ్రామునకు 40,50 మైళ్లదూరముననున్న ఒక అడవిలో ఒక చిరుత పులిని కొట్టిరి. దాని పొడవు 6 అడుగుల 10 అంగుళములు.

యుద్ధబుణమునకు 11,30,76,500 వచ్చినవని ఈనెల 12వ తేదీని ప్రకటించబడినది. బొంబాయిలో 4,7,14,7,000 కును కలకత్తాలో 3,77,79,300 వేలకును చెన్నపురిలో (81,32,000 కును దరఖాస్తులు వచ్చినవి.

సిక్కింబాబాదులో సేనలో చేరవచ్చిన పాశ్చాత్యుల వైద్య పరీక్ష జరుగుచున్నది. ముందువారును కవాతుప్రారంభమగును. సేనలో చేర నష్టాలు గానివారిని నిగ్రహణచేయుటకు తెడు న్యాయస్థానము లేర్పవలసివచ్చినది.

కలకత్తాలో 11వ తేదీని ప్రత్యేకవిచారణ ప్రారంభమైనది 16గురు ప్రత్యేకింపబడగోరిరి. ముస్లిం ప్రత్యేకించిరి. 12వ తేదీని 83 గ్లగు ప్రత్యేకింపబడగోరిరి. ఒకరిని పూర్తిగా ప్రత్యేకించిరి. ఒకరిని సర్టిఫికేటును చూపవలెననిది. 6 గురిని ప్రత్యేకింప వీలులేదనిది. తక్కినవారిని ప్రత్యేకించిరి.

విరోధామహాసంగ్రామము

బ్రిటిషు క్రాసరుల మహాపరాక్రమము

స్వేయిను నౌకను ముంచుట - చాల విషమస్థితి.

ప్రాస్తు లోని ఆమెరికావారి విమానదళము.

(రైటరు ఏజన్సీ)

ఇంగ్లాండు

సర్వసామ్రాజ్య సభా ప్రతినిధులను ఎడింబరో వారు గౌరవించుట.

ఈమరు పండుగమున ప్రాంతపు ప్రభువుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద నౌకసభ సమావేశమయెను. అందుల సర్. రిచర్డు బోర్లెస్, స్ట్రెట్టు-వికనీరు మహారాజుగార్లు అతిథిసత్కారము గావించిరి. సామ్రాజ్యమున కంతటికిని సంబంధించిన ముఖ్యాంశములను చర్చించుటకు సామ్రాజ్య యుద్ధసభకు ప్రతినిధులుగ వీరు విచ్చేసిరిని తెలిపిరి.

ప్రతినిధులు.

ప్రతినిధులలో నౌకరకు వికనీరు మహారాజుగారు భారత దేశము సంస్థానాధిపత్యమును ప్రసాదింప వంశజుడు. బ్రిటిషు సార్వభౌమునిపట్ల నిరంతర ప్రభుభక్తితో మెలగువాడు మూడేండ్లనుండి తదేకతీక్షణ సామ్రాజ్య కార్యభారములపట్ల తగుశ్రద్ధవహించి కార్యనిర్వహణమునకు బానుకొని భక్తివిషయములతో ఆనయము సేవ చేయుచున్నాడు. రెండవ వారగు స్ట్రెట్టుగారు యోధుడు. రాజనీతిజ్ఞుడు. ఈయన మొదట మనకు విరోధముగ పని చేసి యుండిరి. నేను వీరును జనరలు బోధాగారును దేశమును ఉద్ధరించిన వారిలో అగ్రగణ్యులు. జనరలు స్ట్రెట్టు గారికిని బోధాగారికిని ఆభిప్రాయ భేదములున్నను రాజ్యాంగవిషయములలో మాత్రము ఇద్దరును ఏకీభావముతోనే మెలగుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు న్యాయ పరిశీలనము మూలాధారమగుట వీరి ఆనుకూల్యము ప్రత్యక్ష ప్రమాణము.

అమెరికా.

యునైటెడ్ స్టేట్సువారు సంగ్రామములో దిగుటచే యుద్ధముననే గాక సామ్రాజ్యసంస్కరణలందు కూడ కొన్ని మార్పులు కలుగగలవు. అసమానకాలము వహించి ఎన్నివిధముల కయ్యమునకు దిగకుండా ప్రయత్నించినను వీలులేక బలవంతముగ సమరమును ప్రవేశించవలసి వచ్చినది. ఇదియే జర్మనుల రాక్షస కృత్యములకును దౌర్జన్యములకును దురాగతములకును తార్కాణము. ఇన్నివిధముల జర్మనులు ప్రయాసకలుగజేయనిచో అమెరికావారు యుద్ధమునకు నిచ్చ గించువారు కారు. ప్రపంచమంతను తామే ఏలవలయునని బయలుదేరిన జర్మనులకు తగినట్లు బుద్ధికాపి మరల వారెన్నటికిని ఇట్టి పిచ్చిపనులు చేయకుండ చేయవలెను.

విమాన సైన్యము.

ఇటీవల సర్వసామ్రాజ్యయుద్ధమంత్రి వర్గముగారి సభలో విమానసైనికులు చేయు మహాపరాక్రమములను గూర్చి ముచ్చటించిరి. వీనినిజూడ మనకేభయము లేదని చెప్పగలము. విమానసైనికులు గతులగురించి ఇట్లు సంక్షేపముగ నుడువదగునని. మేమిప్పుడు తయారు చేయుచున్న విమానములు జర్మను విమానముల బలమునకు సరిపోకపోయినను అంతతీవ్రముగ తయారు చేయబడ లేకున్నను వారెన్ని తయారుచేయుచున్నారో మేము కూడ నిన్నిటిని తయారుచేయుచున్నాము. సగుటున జర్మను విమానములకు గలశక్తి మామంత్రిములకు కూడ గలదు. కాని గమనించవలసిన విషయ మొకటిగలదు. బ్రిటిషువారి విమానములను రక్షణరంగముందు నలుదిక్కులయందును విచ్చలవిడిగ వదలుచున్నారు. కాని జర్మనులవలె సగరములవైగాని నిరాధారమైన పల్లెలవైగాని వినియోగించుటలేదు. విస్తారముగ విమానప్రయోగముచే నట్లును కలుగజేయవలెను. లేనిచో ఆట్టి ప్రయత్నములను మానకొనుట ఉత్తము యని సర్ రిచర్డు బోర్లెసుగారు నుడిపిరి. విమానప్రయోగములనల కొత్తరంగములవలెనే కనిపెట్టవలెను. ఇట్టి దేదీయ లేనిచో ఏమి ప్రయోజనములేదు. యుద్ధాధికారులుగూడ ఇదేరీతిగ ఆభిప్రాయపడుచున్నారని కూడ పలికిరి.

యుద్ధమువలన సామ్రాజ్యమునకు కలిగెడు మార్పులు ఈ ఘోరసంగ్రామమువలన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికిని స్వపరిపాలక రాష్ట్రములకును భారత దేశమునకును అంత్యంత్ ప్రహేళికాంధకరము కలుగును. రాజ్యపరిపాలనయందు కూడ లాభముతో కూడ కొన్ని సంస్కరణములు జరుగును. బ్రిటిషు వారికిని అమెరికా రాజ్యమువారికిని కూడ ప్రేమ ఇనుమడించును. యుద్ధానంతరమున సామ్రాజ్యమునకు సామంత రాజ్యములకు కొంచెము ఉపకారము చేయుట అత్యవసరమని కూడ బోర్లెసుగారు ప్రస్తావించిరి. సామంతరాజ్యముల యొక్క బలాబలములను గ్రహించి జాతీయలాభముకొరకు ప్రయోగింప పాటుపడవలెనని గూడ వ్యక్తించిరి.

యుద్ధముగురించి జనరలు స్ట్రెట్టుగారి యభిప్రాయము. ఇటీవల తాము పరామర్శదేశమున కేగి ఈక్రాంతయుద్ధ మారంభమగుట చూచితిమని పలికిరి. జర్మను లెంత ప్రశంస సన్నాహములు గావించినను పరామర్శ వానినన్నిటిని ఆవలీగ త్యజింపించి సాయంత్ర మగుసరికి జర్మను పెల్లులకంటె తమ పెల్లులను సహాప్రముఖుగ మురిపించిరి. విమానయుద్ధ మందుకూడ మనవారే ప్రముఖుల గాంచిరి. రణరంగము దెవటను శత్రువిమానమే తిరుగుటలేదని స్ట్రెట్టుగారు తెలియజేసిరి.

సర్వసామ్రాజ్య యుద్ధసభ

లండను, ఏప్రిలు 11:— సర్వసామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులగు, వికనీరు మహారాజుగారికిని, సర్, జేమ్సు మెస్టను గారికిని సర్ ఎన్. పి. సింహాగారికిని, సర్ డాక్టరు బోర్లెసు, మాసీ, స్ట్రెట్టుగార్లకును పట్టణస్వాతంత్ర్య గౌరవము నిచ్చుటకై మాంచెట్టరు నగరసభవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి.

బ్రిటిషువారి వ్యాపారము

లండను, ఏప్రిలు 11:— ఈవారములో 2406 ఓడలు సురక్షితముగ ఇంగ్లాండునకు చేరినవి. 2367 ఓడలు ఇంగ్లాండు నుండి యుగమైవెళ్లినవి. 1600 టన్నుల బరువుకు వైగల ఓడలు 17 ను 1600 టన్నులకు లోపుగల ఓడలు 2 ను ముంచబడినవి 14 ఓడలను అంతర్గాములు ముట్టడించినవి. కాని ప్రయోజనము లేకపోయెను. అవన్నియు అంతర్గాముల బారినండి తప్పించుకొని పోయినవి. ఆరు చాపలపడనలు మునిగిపోయినవని నౌకాధికారులు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రాస్తు

ఫిరంగుల ప్రదేశము మరలుట.

లండను, 12:— సోయిసను రీయ్యుకు మధ్య ఫిరంగుల తిరుగుణముగ ప్రేలుచున్నట్లు జర్మను వాయువాగ్రులు తెలుపుచున్నవి.

పరాసు సేనాపంక్తి

లండను, ఏప్రిలు 12:— సాపిగ్నులకు తూర్పున పోరి శత్రువులను తక్కిన కందకములలోనుండి పూర్తిగా తరిమి తిరు. మా పంక్తి యిప్పుడు పూర్తిగ మరల యేర్పడినది. సోమ ఓయిజీలకు మధ్య రాత్రి ఫిరంగులు కాల్పుబడెను. విమృట మేము తలపడి కాచి ఆడవి వరకును శత్రువులను తరిమి. చాలస్థానముల నాక్రమించితిమి. చాలమంది హతమైన రించి పెక్కు మందిని పట్టుకొంటిమని పరాసు వారు ప్రకటించిరి.

రాజప్రతినిధిగారు సతీ పరివార సహితులై ఈ నెల 11 వ తేదీ యుద్ధయమున 8 గంటలకు లాహోరు నగరమునకు వచ్చిరి. లెట్టి నెంటు గవర్నరు మహారాజులు ప్రముఖులు మున్నగువారు రైలుస్టేషనునందలి చేరియుండిరి. ఘోర్గా పటాలములు గౌరవమున నెరవెను. శ్రీ వారు లెట్టి నెంటు గవర్నరుగారి మందిరమునకు సేనా పరిపేక్షితులై విచ్చేసిరి. విద్యాధ్యులు పీఠులలో బారులుతీరి నిశ్చల నమస్కరింప శ్రీ వారు ప్రతిపందనము లాచరించిరి.

మంచుచేయుద్ధ మాగుట

శత్రువులకు గొప్పనష్టము కలుగుట.

లండను, ఏప్రిలు 11:— బ్రిటిషువారి రిల్లు ప్రకటించుచున్నారు.— మంచుపతనము విస్తారముగ నుండుటచే శత్రువులను గుర్తించుటకు వీలు లేకున్నది. యుద్ధమునకు కూడ అవాంతరములు కలిగినవి. మాంచీలి ప్రక్క దగ్గర కొత్తగ మేము స్వాధీనపరచుకొన్న స్థానములయొద్ద శత్రువులు రెండుసార్లు ప్రతియుద్ధము చేయగవారిని పారదోలితిమి. స్రాణము పోయినను సరే గ్రామమును మాత్రము విడువకూడదని అధికారులు ఉత్తరువు లిచ్చినట్లు మాంచీలి ప్రక్కనంద మాకు స్వాధీనమైన శత్రువులు తెలుపుచున్నారు. దక్షిణమునకు కొంచెము ముందు బుల్లికొట్టరు లోపలికి చొరుచు కొని ప్రవేశించితిమి. కొంత మంది శత్రువులను బంధీకృతులుగ కూడ జేసితిమి. కాని శత్రువుల సంఖ్య ఎక్కువగ నుండుటచే తిరుగ మేము మా పంక్తులలోనికి రావలసి వచ్చినది. ముట్టడి చేయుచున్న శత్రు వైస్యములలో చాల మందిని మా ఫిరంగుల చే కూల్చితిమి. గాలి దురుసుగ నున్నను నిన్నటి రోజున మా విమానములు మెలకువతోనే పని చేసినవి. శత్రువిమానములు విశేషముగ యెగురుచు లేదు.

సోమ యుద్ధము చేయుట

జర్మనుల ఆభిప్రాయము

న్యూయార్కు, మార్చి 20:— సంయుక్త పత్రికాలయ సంఘమువారికి పరాసు దేశమునుండి వుద్ధగారిల్లు తంతి పంపినారు:— పడమటి రంగముందు తమ సేనలను పలచనజేసి మరొక రంగమునకు చతురోపాయముతో 30 పటాలములను పంపుటకై ప్రయత్నించుచున్నారు.

తిరుగ వైకొన్న ప్రదేశమును బుద్ధి పూర్వకముగ తగుల బెట్టిరి. మొదట జర్మను దండయాత్రచే కలిగిన నష్టముకంటె ఎక్కువగ నున్నది. రోడ్లనన్నిటిని తెగగొట్టిరి. గృహముల నన్నిటిని నిర్మూలము జేసిరి. రోయియ పూర్వముగ జర్మనులు మందు గనులలో పూడ్చిరి. కాని పరాసువారు అతివేగముతో ముందుకు పోవుటచే రెండు మూడు మందుగనుల అంటుకొనినంత మాత్రమునే వెనుకకు మరలి ఆప్రదేశమును ఖాళీజేసిరి. శని వారము సాయంత్రము 4 గంటలపుడు శత్రువులవై పరుండిన్యాయకాశ్రీ వేల్లంధరును ప్రక్కలమీదనుండి త్రుళ్లి క్రింద బడిరి. వీరులందు మారణ సాధనములను ప్రేల్చిరి. పట్టణమంతయు తగుల బెట్టబడినది. తమ పగుల తీర్పుకొనుటకై జర్మనులు ఇండ్లలో చొరబడి సామానసంతను తగులబెట్టిరి. పట్టణమునంతను జర్మను పట్టణముగ మార్చి గ్రామమునకు వీధాలకును హిండెనుబర్గు మాకెన్ నెక్ మున్నగు యుద్ధప్రముఖుల పేరులను పెట్టిరి.

మాంచీని పట్టుకొనుట.

సాక్సీ నెస్సీ మధ్యనున్న దేశమునకు మాంచీ ప్రాణాధారమైనది. ఇది చాల ఉన్నతమైన భూమియగుటచే జర్మనులు తమ స్థానములను బలకరముగ స్థాపించుకొన గలిగిరి. ఆగ్రామమును, మాంచీకిని ఆ రెంజికొండ అడ్డముగ నిడిచినది. దీనిని బట్టుటకై దొమ్మిదేసి ఎట్టికేలకు శత్రువులను బారదోలి లోనికి చొరబడితిమి. మంచుపతనము విస్తారముగ నుండుటచే దుష్ప్రిప్రసారము ఆనుటలేదు. మాంచీలోనున్న సిబ్బంది బహుసాహసముగ పోరి మాసేనలను తహతహలాడించినది. కాని చీకటి పడుసరికి మాబాంబుల ప్రయోగించు వారు గ్రామసరిహద్దులలో ప్రవేశించిరి. చాల వరకు శత్రువులు చీకటిలోనే మరలి పోయిరి. ఉదయమున మరల తలపడి శత్రువుల నెదిరి పోరి గ్రామమును స్వాధీనము జేసికొంటిమి. దీనివలన ప్రయోజన మేమన ఉన్నత ప్రదేశము మాస్వాధీన మగుటయే. ఈ రోజంతయు మేము స్వాధీనము జేసికొన్న స్థలము లన్నిటిని బలపరుచుకొంటిమి. కాని క్వంటెట్కు క్రాయనెల్సుకు మధ్య గట్టి యుద్ధము జరిగినది. మాఫిరంగుల దాడి ఆతివీరముగ నండుటచే శత్రువులకు ఆ యుద్ధ సామగ్రి లేమియు చేరలేదని మేము బట్టుకొన్న ఖయిదీలు పలుకుచున్నారు. అందుచే ఆయుధసామగ్రి లేక పోవుటయే గాక రెండుమూడు రోజులవరకు తిండి లేక కూడ పలమల మాడిరిని రూటరు విలేఖరుడు తెలిసెను.

శత్రువుల ప్రతిరోధము తగ్గుట.

మొదట సోమ యుద్ధము ప్రారంభమైన తరుణమందు జర్మనులకు శ్రద్ధయు ఉత్సాహమును నానాటికి ఊడించుచున్నవని రూటరు విలేఖరుడు నిబ్బరముగ వ్రాయుచున్నాడు.

క్రొత్త యుద్ధము ఆరంభమగుట.

లండను, ఏప్రిలు 11:— జర్మను వాయు సేనాబలము ప్రకటించుచున్నది. ఈ సేనాబలము లాగానగు గాన ప్రక్కలను ఆ సేనాబలము కనబడకుండునట్లుగా విస్తరింపవలసి యిట్టి యుద్ధములపై బడి తాకి క్రొత్త యుద్ధము చేయుచున్నాము. బుల్గేరియా వెంటుకొంటున్న జర్మను సేనాబలము జరుగుచున్నది. శత్రువులు బుల్గేరియా నోళ్ళములలో కాల్పుచున్నారు. వెయిలీయండి సేనాబలము జనవరినందు నోళ్ళ యుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచున్నది.

శత్రువులతో యుద్ధము.

నిన్నటిరాత్రి పానసుత్రికలు ఇట్లు ప్రకటించినవి:— వెంటు కెంటుక్ ప్రాంతమునందు శత్రువుల యుద్ధము ప్రారంభమైనది. పురుగుతు దక్షిణభాగమునందు శత్రువులు మాపటాలములలో సెకనానిని పోరాడతారు. కాని ప్రతియుద్ధములో రుగవచ్చి చేరినది. ఇంకా పానసులో యుద్ధముల వారు శత్రువులను క్రొత్త యుద్ధము చేయుచున్నాడు.

అమెరికావారి విమర్శనలు.

పారిసు, ఏప్రిలు 12:— పానసులో జరుగుచున్న అమెరికా విమానము లెంతినినందు అమెరికా పక్షముతోనే పోరును.

ఆంగ్ల సేనా బలము

లండను, ఏప్రిలు 12:— వెనకొకరికొకరియగు వాయు సేనాబలములను పోలుచున్నట్లు ప్రకటించుచున్నది.

అమెరికా

కనడావారి గొప్పనైపుణ్యము.

లండను, ఏప్రిలు 11:— 449,074 మంది కనడావారు పటాలములందు చేరినది ఆధికారపూర్వకముగ తెలుపబడినది.

బ్రెజిలు దొరతనము

రయోడి బరిగో, ఏప్రిలు 12:— రయోగ్రానడివోసల-పరా-పాంటా రాధానా పరగజాలలో జర్మనులు హెచ్చుగ నుండుటచే నవట సేనను పెంచుముగ చేర్చుటకు దొరతనము వారు నిశ్చయించిరి. సేనను శాకాదళమును హెచ్చించుటకు నిశ్చయించిరి. సేనసేననుండి వాడవచ్చునది.

మిత్రముడలెత్తో వర్తకము.

వాసింగుటన్, ఏప్రిలు 12:— మిత్రముడలెత్తివారిలో వ్యాపారము చేయుటకై సభ్యముగ నిర్మించబడుచున్న కర్ర సౌకల్యము త్వరలో ముగియునట్లు చేయవలెనని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు పనామా కాలను కట్టించుచున్న జెనరలు గో తాల్బు గారికి వ్రాసిరి.

అమెరికావారు చేయగలిగిన కార్యము.

అలాంటి గ్రామములను పంపి ప్రపంచమందంతటను పోరుటకు జర్మనులు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుత సముద్రస్థితిని బట్టి అమెరికనులు కొన్ని వారములలో సెట్టపడలను కట్టుపనుల చేసితిని మానెనుగను. ఇట్లు మానెనట్లుగాని చిన్న

ఆజ్ఞలైనువారి నైపుణి.

బోస్టన్, ఏప్రిలు 11:— తమముక్క చాక్సులకు భంగము కలుగునరకు ఆజ్ఞలైను వారు తేటక భావమును వదలకుండుటకు ఉద్దేశించిరి. ఆయుధముల నైపుణి ప్రేక్షకుల నీసంగ్రాహమందు దిగకలసి వచ్చినందులకు సానుభూతిని కనపరచుచు ఒక ఉత్తరవును ప్రకటించిరి.

జర్మనీ

జర్మను ఉపచారికల కార్యము

లండను, ఏప్రిలు 12:— గాయములు రగిలిన ఆంగ్ల సైనికులు జర్మనీలో దూరప్రయాణము చేయవలెనని వారు తిండితేక నోరెండి శ్రమపడుచుండ నీ యుపచారిక లాహోర పద్ధతులను పానపాత్రలను వారి కనులవిరుట చూపి చేతి కందనీయక వారు లాగుకొనబోవునపుడు ఆపాన పాత్రలలో నుమిసి యిచ్చెదరు. పట్టలేని దాహమున వారు వారి నేత్రాగుచుండ నాకాంతలు పకపక నవ్వుచుందురు. దాహము దాహమని పైనిను లరచుచుండ గ్లాసులోని నీరు వారుదాచుచుండనే ఆత్మీయ మెల్లగ క్రింద పానపోసెదరు యగాములకు చికిత్సచేయక వారిపై ఉమిసెదరు. గాయము లలిగిన ఆవయవముపై తన్ని మరలబాధ కలిగింతురు. జర్మను సెక్రెట్రాసు సంఘము ధార్మిక విహీనమై క్రొత్తసహితమై రెక్రెట్రాసు నామమునకు కళంకము తెచ్చుచున్న దని ఆట నుండి వచ్చిన సైనికులు తెలిసిరి.

మృత సౌత్తము

మృత సౌత్తమును పోలుచున్నట్లు ప్రకటించుచున్నది.

సూర్యరాయ భండారము.

ప్రథమ వార్షిక కోతనము.

(ఒక విలేజుకుని యొద్దనుండి)

విశాఖపురము, ఏప్రిల్ 10:— మొన్న ఉదయకు నప్పటికి మామీశాపుర మంతయు నొక విధమైన నూతనవికాసము నొంది యుండెను. కోటకు సమీపముననున్న యాంధ్ర భాషాభివృద్ధి నాటకశాలయు నాప్రాంత ప్రదేశములను బచ్చరి మామిడి యాకుల తోడనుల తోడను, చిత్రకలములయిన కాగితపు జంకాలతోడను, మతీయు ననేకవిధములయిన యలంకారముల తోడను గనుల పండువుగా నలంకరింపబడి యుండెను. కోటలోనికి గోవు రాజమార్గము మొదలు రంగు కాగితములతో ధనురాకారముగా గట్టుబడిన యొకతోడమునై “శ్రీరాజావారిని నకుటంబులుగా బరమేశ్వరుడు నక్షింతుగాక” యని పెద్ద యక్షరములు మనోహరముగా జిత్రంపబడి యుండెను. మతీయు “ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకై ప్రయత్నింపుడు, దేశభాషాభివృద్ధికై చిక్ష వహింపుడు, భండారపురభివృద్ధికై పాటుపడుడు, కవులను బండితులను గౌరవంపుడు” అని యిట్లనేకవిధములయిన ప్రోత్సాహ వాక్యములచే జిత్రంపబడిన మఱిొన్ని తోడనులు పట్టణమునందలి పెద్ద బాటయందు అచ్చటచ్చట నెల కొల్పబడి యుండెను. కొందఱు యువజనులు అత్యుత్సాహముతో నేడియో పనితొందర గలిగి యిటునటు సంచరించుచుండిరి. ఏసంగతులను తెలియని కొందఱు పురజనులును, బాటసారులును, ఇది యంతయు జూచి వింతపడుచుండిరి. ఇంత భోకోటలోని గంట తొమ్మిది గంటలు కొట్టిరి. అప్పుడ నాటక కాలమొదలై ప్రావ్యమయిన బ్యాంకు వాద్యము విసకచ్చిరి. అచ్చట గొందఱు జనలు గుమిగూడి యుండిరి. తరువాత స్వల్పకాలములోనే యా జనసమూహ మంతయు రాజవిధి వెంబడి మెల్లమెల్లగా నడువసాగెను. అందు ముందుద్వివక్ర శకటికలను (చెసికెల్లు) బూనిన యువ జనుల వరుసయు దరువాత బ్యాంకువాద్యములును, చివ్వుట బృందంగము,సిద్దెప్పు, హోమోనియము మొదలగు వాద్యవిశేషములతో గూడిన భగవద్భజనము, నటువై అందఱు కొక్కచూదిరుదులనే ధరించిన నాటక సామాజికులను, ఆ వెనుక నత్యంత మనోహరమూర్తు లగు శ్రీ పీఠికాపురాధీశ్వర సోదరి పుత్రులును, అంతరము శ్రీవారి ప్రియభావులగు శ్రీవామేశ్వర సీతారామస్వామి దొరవారును, వారి సరసను శ్రీరావు వేంకటకృష్ణారాయణంగారు, శ్రీరావు వేంకట రామారావు గారు, శ్రీరావు సీతారామస్వామిగారు, శ్రీవామేశ్వర సత్య నారాయణగారు మఱి కొందఱు వెలమ దొరలును కడపట గొందఱు కవీశ్వరులు, పండితులు, గాయకులు, శ్రీ విద్యానంద పుస్తక భండారగార సుభుమువారు, ఉక్తోగఘలు, మున్నగు పురవాసులును గ్రమముగా నుండిరి. ఇట్లీయుత్సవము తిన్నగా రయిల్చే ప్రేమచంద్రగర్భ కరిగి ప్లాటుస్థానమునై ధూమశకటా గమనమును బ్రతీక్షించుచు నిలిచి యుండెను.

అంతకు ముందే యచ్చటికి మఱి కొందఱు గొప్పవారు (అనగా) శ్రీవిశాఖపురం రాజావారి ఆసిస్టాంటు డివాను శ్రీ. వేంకటసుబ్బారావు నాయకు గారును, ఒంగోలు డిప్యూటీకోమిషనర్ శ్రీ. కల్యాణస్వామి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును మొదలయిన వారు వచ్చి రయిలు రాక కమరుదూచుచుండిరి. ఇంతలో మదరాసునుండి కలకత్తాకు ప్రోవు తపాలాబండి వచ్చి ప్లాటు స్థానము దగ్గర నాగినది. అప్పుడత్యుత్సాహముతో నచ్చటి వారందఱు మెకరయిలు పెట్టెయొద్ద గుమిగూడిరి. అంతట నా పెట్టెలోనుండి ప్రాచీనపద్ధతిగా జుట్టుబడిన యొకయెఱ్ఱురీ తల పొరయు, ప్రాతవడియున్న యొక చొక్కాయయు, సామాన్యమయిన యొక పరిధానమును ధరించి సుమారు డెబ్బకొంప తిన్నముల వరుసగల యొక మహాపురుషుడు శ్రీ సూర్యరాయ పుస్తక భండారగార సహాయ కార్యదర్శి యగు గాడేపల్లి నూర్యనారాయణరావుగారి చేయూతగొని మూర్తీభవించిన ముదిమియో యనునట్లు క్రిందికి దిగెను. వెంటనే శ్రీవామేశ్వర సీతారామస్వామి దొరవారు ఆమహాపురుషుని పుష్పమాలాలంకృతుని చేసి యుచితకీర్తిని గౌరవించి గుఱ్ఱపుబండిపై నెక్కించి తామే స్వయముగా సాధ్యము చేయుచు యథాపూర్వముగా వాద్యవిశేషములతోడను, భజనలతోడను, మహోత్సాహముగా నూరేగించుచు బట్టణములోనికి దీసికొని వచ్చి అసిస్టాంటు డివానువారి బంగారాల్లో ప్రవేశపెట్టిరి. అప్పుడు పురజనులందఱు నత్యాశ్చర్యము నందుచు నుండగా వారిలో నొకడ “వెనుకవారి నీయుత్సవసందర్భమున గూర్చి ప్రశ్నిం

చుటయు వారికి గొందఱు ఈనాడు శ్రీ సూర్యరాయ పుస్తక భండారగార ప్రథమవార్షిక కోతనము జరుపబడుచున్నది. నేటి సభకు రాయబహదూరు కందుకూరి వీరేశలింగముపంతులుగారి సగ్రాసనాధిపతులుగా నెక్కి కొనిరి. వారి నే యిప్పుడూ రేగించుచు తీసికొనివెళ్లిరి. ఆనందకృష్ణముననే యాయుత్సవము జరుపబడినది. మధ్యాహ్నము మాడుగంటలకు సభజరుగునని ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. ఈ పురజనుల ప్రశ్నోత్తరముల వలననే పాఠకులకు సర్వవృత్తాంతమును వెల్లడికాగలదు. కావున నేకుమఱల బునరుక్తముగా జెప్పదలచుకొనలేదు. తరువాత రమారమి పదునొకండు గంటలయినది. అప్పుడు పూర్వగూర్జనుండి వచ్చిన పుస్తక భండారగార ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు మున్నగువారికి సంతృప్తికరముగా వింతు జరుపబడినది.

మధ్యాహ్నము 2½ గంటలు కాకుండగనే నాటకశాల యంతయుజనసమూహముతో క్రిక్కిరిసియుండెను. అందఱును విద్యాధికులను పెక్కుండ్రుగొప్ప యుద్యోగిగఘలును, బాలమంది విద్యాభినసంపన్నులైన వెలమ దొరలును ఎలమందితాలూకా మెగుసాకగ్రామ సంఘమువారును, పెద్దాపురం గోక్షేత్రపుస్తక భండారగారము వారును, ఏడిది, వాకలిపే, కృష్ణజిల్లా పోహారు, అన్నవరము మొదలగు గ్రామములయందలి భండారగార ప్రతినిధులును మాపట్టణమందలి విద్యానంద పుస్తక భండారగారము, ఆంధ్రపరిశోధక మహామండలి, ఆంధ్రభారతీనిల యము, యువజనసారస్వతసంఘము వారును, అభినవకవితా మండలియున్నగు సంఘముల సభ్యులగు శ్రీ రాజావారి యుద్యోగిగఘలును, పురప్రముఖులును, ఇంకను నే నెరుంగని యెందరో పెద్దమనుష్యులును గలరు. నిర్ణీతకాలమున కొకపావు గంటముందుగనే యగ్రాసనాధిపతిగారు దయచేసి యుండిరి. విశేషించి జనసమృద్ధి ములనను ఎండవేడిమివలనను నాటకశాలలో సహింపరానియుక్తు బయలుదేరెను. అంతట ఉచిత జ్ఞులయిన శ్రీ సీతారామస్వామి దొరవారు సభ్యుల కందరకు విసకట్టలు పంచిపెట్టి నాజ్ఞాపించుటయే కాక నిగర్వమాడా మఱియగు తాముగూడ స్వయముగా గొందఱు సభ్యులకు వీరన లందిచ్చి ఆభాషను తొలగించిరి. యక్షకాలమున సభాధ్యక్షుని యెన్నిక జరిగెను. సభ్యుల కరతాశ్చర్యములతో సభాధిపతి యగ్రాసనము నధిష్టించి జరాభారముచే గర్జితమైన కంఠస్వనితో ప్రారంభోపన్యాసము జరిపి కూర్చుండిరి. తరువాత గండికోట వేంకట్రావు ఆను విద్యాధి అతియనోహరముగా బాలీయగీతముల పాడెను. పిమ్మట నాటక సమాజమువారు దైవప్రార్థనము జరిపిరి. అంతరము ప్రధాన కార్యదర్శి ఆదిపూడి సోమనాథ రావు గారి చే గత సంవత్సర కార్యనివేదనము చేయబడెను. పదవండి పురాణ పండ వల్లయుశాస్త్రులవారు విద్యనుగూర్చియు ఓలేటిపాఠ్య తీశ్వర కవిగారు సుస్పృహవును గూర్చియు కూచించి సుబ్బారావుగారు రధ్యక్షునిగుఱించియు జక్కగా నుపన్యసించిరి. కడపట సగ్రాసనాధిపతిగారు విపులముగాను, నీతి బోధకముగాను అంత్యోపన్యాస మొనరించిరి. పిదప ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు నీతివాదుకమగు దయాకర చరిత్రమును రసము లాలుకునట్లు ప్రత్యక్షశయ్యగా హరికథ చెప్పిరి. కట్టికడను సభ్యులందరకును బివిశక్తద్రవ్యములతో గూడిన తాంబూలము లొసగబడెను. సభ్యుల కరతాశ్చర్యములతో సభముగిగెను. యథాపూర్వముగా శ్రీ సీతారామస్వామి దొరవారు సభాధ్యక్షుని గుఱ్ఱపు బండిమీద నెక్కించి బ్యాంకు వాద్యములతో రైలుప్రేమవరకు సాగనంపి విడ్కోనివచ్చిరి.

అంతట సాయంకాల మైనది. ఎవరితెన్నన వారు యధేచ్ఛముగా జనిరి. మరల రాత్రి 9 గంటలు కాక ముందే నాటకశాలయంతయు జనసమూహముతో నిండిపోయెను. మధ్యాహ్నము సభకువచ్చిన పెద్దమనుష్యులందఱును వచ్చుటయేగాక మ రి కొందఱు గొప్ప వారును, పెక్కుండ్రు పండితులును, కవీశ్వరులును దయచేసిరి. కుర్చులన్నియు నిండిపోయినవి. బెంచీలమీద చోటులేదు. చాపలపైని స్థలము కనిపించినది కాదు. క్రక్కల నున్న కాశీ స్థలములలో అనేకులు నిలుచుండ వలన వచ్చెను. కొందఱు పెద్ద మనుష్యులు వచ్చినప్పుడు వారికి స్థలమిచ్చుటకై కొంతమంది వెలమదొరలు సహితము తమ కుర్చీలను వారికిచ్చి తాము స్థలాంతరమున కరిగి వారి గర్వరాహిత్యమును, పెద్దలయందు వారికి గల గౌరవానికియును వెల్లడించిరి. సంఘాధ్యక్షులగు సీతారామస్వామి దొరగారు వచ్చిన వారి నందఱిని వేయిసన్నులతో పంపిలిచి యెవ్వరి నెట్లు గౌరవించవలెనో అట్లు గౌరవించిరి. సరిగా 9½ గంటలు కాగానే ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి నాటకసమాజమువారు సు

స్పృత వేణీసంహార నాటకమును ప్రదర్శింప నారంభించిరి. వెంటనే కవీశ్వరుల చుములు తన్మతుత్వము మొదినది. పండితుల శరీరములు పులకరించినవి. గాయకుల డెందములు కందరించినవి. సభ్యుల నంతరంగములు ఆనందవరవశమునై నవి. అన్ని పాత్రములచేతను తృప్తికరముగా పనిచేయబడెను. అనభ్యస్తమైన సంస్కృతభాషలో నిట్లు ‘తు’ ‘చ’ తప్పకుండా నిరంతర మనోహరముగా బ్రదర్శించిన యా నాటక సామాజికుల చాతుర్యవిశేషములు వేనోళ్ల గొని యాదవలసి యున్నది గాన గ్రంథ విస్తరభీతిచే విరమించుచు “నాటకము మాడవచ్చిన ప్రేక్షకులందఱును (విజ్ఞులు, నజ్ఞులు) గూడ నాటకము సమాప్త మగువరకు గడలక, మొదలక లేడేకాయ త్తచిత్తులై వీక్షించిరిని మాత్రము వ్రాసి యూరకొను చున్నాను. వీనింబట్టియే వారి ప్రదర్శనప్రాశస్త్యము వెల్లడి కాగలదు. వచ్చినవారందఱును తా మింతకు మున్నుచూచిన దేశభాషానాటకము లేనియు నింతరక్తి కట్టలేదని చెప్పుకొన సాగిరి.

తరువాత శ్రీ సూర్యరాయ పుస్తక భండారగారాధ్యక్షులగు సీతారామస్వామి దొరగారు, కాకినాడ సముకోట్ట జడ్జి గొల్లకోట గంగాధర సోమయాజులు ఎం. ఏ. బి. ఎల్. గారిని, దుర్యోధనపాత్రము ననుకూలముగా నభినయించిన కొటి కిలపూడి వేంకట్రామయ్యగారి కొక బంగారు చిరుగంటగిరిన సింహతలంపు వీరకడియమును, భీమ, కల్లు, అశ్వశామ, సుందరక పాత్రములను సభారంజకముగా నభినయించిన, కలగారి రాయయ్య, భొంకి నారాయణమూర్తి, ద్విభాష్యం సుబ్బారావు, పసుపులేటి వేంకన్నగార్లు ప్రత్యేక మొక్కొక్క బంగారుపతకమును భండారగారము తరపున నిప్పించవలసినదని కోరిరి. అప్పుడా జడ్జిగారు, దొరగారికికొక గనుసరించి రంగస్థలమున కరిగి ఆయాపాత్రములను ప్రశంసనీయముగా ప్రదర్శించిన వారివారిని ఉచితకీర్తిని ప్రశంసించుచు నాయాబహుచతులను దయచేసిరి. నాటక ప్రదర్శనానంతరమున అతి మనోహరమైన ‘బాల్యవివాహనిరసన ప్రహసనము’ గూడ ప్రదర్శింపబడెను. శ్రీవారవారి ఆజ్ఞాపనారముగా రామకృష్ణ కవులలో నొకరుగు రామకృష్ణిగారు ఆశువుగా రచించిన పద్యములతో సమాభాషిచ్చి కలగ నాకీర్వరించుచు సమాజము తరపున సభ్యులకు ముదనములు ; మన్నించి సభ ముగించిరి. నాడి నాటక సమాజికులు గనుపరచిన కాశీబ్యాధితీయ మత్యంత వర్ణనీయము.

కర్నూలునుండి యొక విలేజుకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:— కర్నూలు కిరువదిమైలుల దూరమునందు గల కాలవగ్రామ సమీపమునందు నశ్వసంవత్సర ఫాల్గుణ శుద్ధ దశమిమొదలు పింగళసంవత్సర చైత్ర శుద్ధ పూర్ణిమవరకు పాండవీక యాగము జరుగినది. యాగము పూర్తయగువరకు నవోచ్చటికి వచ్చినవారి కెల్లరకు భోజన సామగ్రి నిచ్చుటయు రెండుపూట్ల అన్నదానమును చేయుటయు జరిగినది. యాగమును చూచుటకై చాలమంది వచ్చియుండిరి. విషయమునకు సంబంధించి సంభవరకును కృష్ణప్ప ఒరుగంటి రామయ్యయును వారిద్దరపేర్లనుమాత్ర ముదహరించుచున్నాను. వారు 4 వ తేది బుధవారము తెల్లవారుకట్ట బండ్లమీద కర్నూలు బయలుదేరిరి. వారు మాడుమైల్లయిరకు వచ్చియుండలేదు. దొంగలు వచ్చి వారిని చుట్టుకొని వస్తువులను తెమ్మని లాటుచుండిరి. బండలో పురుషులే గాకను కొందఱు స్త్రీలును కలరు. మొత్తముమీద బండ్లు అయిదుకలవు. ఇట్లు కొంతసేపటి క్రమము ఒక దుడ్డుకర్ర పుచ్చుకొని బయలుదేరి బండివారిలో నొకని తొందర చేయుచున్న దొంగను ఒక పెట్టుపెట్టెను. “వచ్చితిని బాబో”యని అపెట్టెన కాతడు నేలమీద కూలెను. ఆ కూలినవాని యాగ్రవాదమువని తక్కిన దొంగలు బిలబిలలాడుచు నక్కడకు పరుకెత్తుకొని వచ్చి కృష్ణప్పమీద పడిరి. కృష్ణప్ప వారిదెబ్బల నాపుకొనుచు, వారిని చావగొట్టుచుండ నెవో ముగ్ధుని బండ్లు వచ్చుచుండిన యలుకుడు విని నేలకూలిన దొంగను బుజములమీద వేసికొని దొంగలు పారిపోయిరి. బండ్లన్నియు సురక్షితముగ కర్నూలు చేరినవి.

చెన్నపురి రాజధానిలో నున్న దొరతనము వారి “జిల్లా ముద్రాలయముల” నన్నిటిని ఏత్రినేసి ఆయా ముద్రాలయములలో జరుగు పనులన్నిటిని చెన్నపురిలో నున్న దొరతనము వారి ముద్రాలయములలో జరుగునట్లు దొరతనము వారు ఉత్తరువు చేసి వారని తెలియుచున్నది. తమవారి ఆయా ముద్రాలయము లందున్న సిబ్బందిసంతోష చెన్నపురి దొరతనము వారి ముద్రాలయమునకు మార్చెదరట! దాని ఉపకార వేతనమునకు నిర్భయగ నన్న వారి గత్యంతర మేమో తెలియుటలేదు. వీరికి ఉపకారవేతన మిచ్చినదో లేదో వీరిని గురించి తెలియగోరదము. కోయంబట్లూరు, నెల్లూరు, నీలగిరిలో నున్న జిల్లా ముద్రాలయములు మాత్రము యథాప్రకారముగనే జరుగునట్లు

THE GREAT WAR.

British Cruiser's Splendid Feat.

Spanish Steamer Sunk—Crave Situation Produced.

American Air Squadron in France.

[REUTER'S AGENCY.]

WESTERN FRONT.

Brazil's Break With Germany. German Minister Refuses to Leave.

LONDON, April 12.
RIO DE JANEIRO.—The German Minister has been handed his passports but he refuses to leave before the 18th inst., lacking instructions from Berlin.

The German Object on the Somme.

NEW YORK, March 20.
Mr. Wood, telegraphing from France to the United Press Association, states:—French refugees report that the Germans hope, by shortening their Western front, to release thirty divisions of troops for strategy elsewhere. The recaptured territory has been wantonly destroyed and the devastation exceeds that of the original German invasion. Roads have been blown up and houses have been razed. The Germans thoroughly mined Roye, but the French advance was so quick that they were compelled to evacuate the place after firing only a few mines. At 4 A. M. on Saturday civilians were hurried out of their beds, and craters 40 feet wide by 30 feet deep were blown in the principal streets while adjacent buildings, including the magnificent town hall, were levelled. The Germans wrecked their final vengeance by entering houses and smashing panes, furniture, and dishes. They had Germanised the city by renaming streets after Hindenburg, Mackensen, and other prominent militarists.

The Capture of Monchy. The British Operations Described. An Important Radical Success.

LONDON, April 12.
Reuter's correspondent at headquarters telegraphing on the evening of the 11th gives details of the capture of Monchy-le-Preux mentioned in an earlier communique. The village is one of the key positions in the country between the Scarpe and Senee, standing on the edge of a little plateau which is thirty metres above the plain and eight metres higher than the summit of Orange Hill which intervenes between it and Arras. The Germans consequently were enabled to develop strong defensive positions in the village and Chateau lying north-west besides establishing machine-gun posts in Sart Wood, and Bois de Vert Monchy is approached from four quarters by sunken roads full of snipers and machine-gunners. The command decided that the least costly course to capture the place was by turning the position. As a preliminary to turning the position at Monchy the village of Fampoux three miles north-west was stormed and occupied. Then a considerable force was advantageously moved during heavy snow squalls which reduced visibility to narrowest limits and prevented the enemy from observing the extent and direction of the movement. The garrison of Monchy offered a stubborn resistance and fighting continued till after dark when our bombers were on the fringe of the village. Apparently most of the enemy withdrew in the darkness. When the attack was renewed at dawn Monchy was occupied and the attack successfully continued. The importance of the success lies in the fact that it gives us the domination of high ground. To-day was chiefly devoted to consolidating the gains, but there was hard fighting between Croisilles and St. Quentin. Prisoners state that the intensity of our bombardment prevented the approach of their supply columns. Consequently they were without food for two or three days.

Enemy Resistance Diminished.

The correspondent asserts unhesitatingly that the spirit of resistance shown at the beginning of the Somme offensive is much diminished now.

Fresh Fighting Develops.

Allies' Bombardment Increasing.

LONDON, April 12.
A wireless German official telegram says:—Fresh fighting has developed against strong British forces on a wide front on both sides of the Arras-Cambrai road since this morning and also between Bullecourt and St. Quentin and La Fere with grenades and shrapnel. Artillery fire daily increases in violence from Vailly to Rheims.

Artillery Active.

A Brief Enemy Success.

LONDON, April 12.
Last night's French communique said there was active artillery firing in the St. Quentin region. The enemy south of the Oise after a sharp bombardment drove back one of our detachments north-east of Everneuil-sous-Coucy but a counter-attack promptly ejected him. Artillery on both sides was very active in Champagne.

Artillery Firing Increasing.

LONDON, April 12.
A German wireless communique states that there is most violent artillery firing between Soissons and Rheims.

America and War.

PARIS.—The American Air Squadron in the French service will fight under the American uniform and flag.

The British Offensive.

The British offensive continues to be the topic in Paris where much admiration is expressed for the new tactics by which the front of attack has widened as progress has been made, instead of narrowing as in the previous Allied offensives. Thus, it is now impossible for the enemy to make flank attacks, as no salient is produced. The extent of the British front has been doubled in two days like the opening of a fan.

British Front Doubled.

Its left commands the Douai plain, the centre is within seven miles of Douai, the right is dangerously threatening the German lines with envelopment, and the whole is making progress towards Lens. The French accounts of the battle dwell on the success of the "tanks" and the new British tri-planes. There was a stirring charge by massed cavalry on the fleeing enemy in the vicinity of Monch yesterday.

British Advance Beyond Vimy Ridge.

LONDON, April 12. (2-15 P. M.)
A communique from Field Marshal Sir Douglas Haig, this afternoon, says:—The weather is wet and strong. We attacked this morning and captured two important positions northward of Vimy Ridge and astride the Souchez river, taking prisoners. We drove off two night attacks at the northern end of Vimy Ridge with heavy losses to the Germans. We have made progress south of the Scarpe river.

Violent Artillery Struggle. Enemy Lines Penetrated.

LONDON, April 12.
French communique says, artillery struggle continued fairly violent during the night between the Somme and the Oise notably in the region of Urville. After artillery preparation, we attacked the German positions south of the Oise, east of the line through Concyville and Quincybasse and after a lively fight, we pushed the enemy back as far as the south-western edge of the upper forest of Coucy and captured several important Points d'Appui killing many enemy and taking prisoners.

Our reconnaissances penetrated the German lines at several points north of the Aisne and brought back forty prisoners.

French Line Re-established.

Lively attack east of Sapignoul drove out the enemy from few elements of trenches he still occupied since April 4th. Our line is now completely re-established.

RUSSIA.

Complex Situation in Russia.

Provisional Government's Aims and Difficulties

LONDON, April 12.
Although the Russian censorship permit the free passing of all news, people in London find it difficult to appreciate the exact situation in Russia which is indeed tolerably complex. The declarations of the Provisional Government demonstrate its firm determination to uphold treaties with the Allies and to carry the war to victory, to promote discipline in the army and the productivity of munitions factories by every means in its power. But it is also faced by the adverse influences of the extremists who talk widely of the brotherhood of man and a peaceful union with German Socialists and of other Utopian projects. These extremists are mainly represented by the Council of Workmen and Soldiers. What is unknown is the backing these have in the army if any. Apparently, however, they are mainly nondescript malcontents and others of the Jacobin type, whose heads have been turned by the social upheaval. Secret German efforts to approach and influence these are not likely to succeed in view of the steadfastness of the Government which comprises the best elements in Russia.

WAR AT SEA.

Spanish Steamer Sunk.

LONDON, April 12.
The Spanish Steamer "San Fulgencio" has been sunk without warning. The Crew have been landed at Nantes.

TELEGRAMS.

Intense Exasperation Produced.

MADRID.—The fresh sinking of Spanish ships, in spite of German promises and excuses, has produced intense exasperation in Spain, whose economic situation is more over thereby terribly distressed. All parties recognise the gravity of the outlook and the necessity for strong measures.

British Cruiser's Splendid Feats. Three German Raiders Trapped.

NEW YORK, April 12.
Passengers by the liner "Byron" from Buenos Ayres report that three German raiders were trapped in the South Atlantic on February 21. They say one cruiser was badly damaged in a fight with two raiders which were sunk while the third escaped. A British cruiser disguised as a collier lured the raiders on until two other cruisers joined her.

GREAT BRITAIN.

Imperial Conference Delegates. Honoured by Edinburgh. Stirring Speeches.

LONDON, April 12.
The freedom of Edinburgh was conferred upon Sir Richard Borden, General Smuts and the Maharaja of Bikanir to-day, the Lord Provost presiding, at a great assembly of citizens in Usher Hall.

In his speech Sir Richard Borden said he and his fellow delegates had come to sit at the great Council Board of the nation to discuss vital questions of common concern. One of the delegates was an Indian prince invested with splendid traditions of race and ancestry and united to the British Crown by ties of fealty and devotion which were never more strikingly manifested than during the past three years. Another was the distinguished Soldier-statesman who had served the Empire splendidly for many years in both capacities, although he had previously fought against us to the best of his great ability. To-day he and General Botha were great assets to the Empire and to the world, the fact that his and General Smuts' conceptions regarding future constitutional relations were substantially the same, in spite of widely differing conditions of upbringing, was evidence of the broad foundation of liberty, justice, autonomy, and unity on which the British Empire stood secure.

Referring to the entry of the United States into the war he declared it must profoundly affect not only the war but the future of the Empire. America's entry after every possible effort consistent with honour and self-respect to avoid a war was the most convincing proof that the spirit of German military autocracy was inhuman and devilish and must be cast out. The Germans must at any cost be taught that the madness which would seek to impose upon the conscience of mankind the creed of the jungle could only lead to self-destruction.

The Flying Service.

Sir Richard Borden stated that a most reassuring statement of the conditions of the Flying Service was recently given at the Imperial War Cabinet. The position disclosed might be summarised as follows: The machines we were turning out to-day were equal if not superior to any the Germans possessed and were being produced at a rapidly increasing rate. The average efficiency of machines we were now using was equal to the average of German machines. The most important fact to remember was that the British air service was undertaking extensive duties of vital importance to the operations in the field which were not being carried out and had never been attempted, at least to anything like the same extent, by the German air service. The more extensive service in the air thus carried on for essential purposes must inevitably be attended by increased losses and the real question was regarding the value of the information thus obtained compared with the loss sustained. The military authorities entertained no doubt on the matter.

Influence of War on the Empire.

Sir Richard Borden emphasised the influence of the war upon the Empire in bringing about an important advance in constitutional relations, uniting in an earnest endeavour for the common good of Britain, the Dominions and India. It would also draw the British and the American commonwealths together. He also emphasised the need after the war for closer attention to the potentialities of the vast and varied resources of the Empire. We must take stock of them and exercise effective control and utilise them to the highest national advantage.

General Smuts and the Offensive.

General Smuts replying referred to his recent visit to France and said he had seen the opening of the great battle. The German organisation had been over-taken and notwithstanding the heaviest bombardment in the world's history he found in the evening that the amount of our shells had actually increased. He declared that we also had the mastery of the air and that he never saw an enemy aeroplane.

AMERICA.

What the United States Can Do.

The Germans have chosen to fight the world with the submarine, I anticipate, writes Mr. Archibald Hurd in the "Daily Telegraph" that the good sense of the Americans, reinforced by increased knowledge of the situation at sea, will lead them in a few weeks to stop work on all the large ships in hand or authorised. Not one of the new battleships or battle-cruisers can be finished and commissioned for service in a period of less than four or five years. In the meantime, the demand for small craft—seaworthy, well-armed vessels of good speed will become more and more urgent for use against the German submarines. If the expert authorities of the United States see matters in this light, and they are singularly alive to established facts, they will concentrate on the destroyers now in hand—admirably designed, swift, well-gunned ships and put in hand a programme of 2,000

TELEGRAMS.

standardised patrol boats, to be turned out almost as swiftly as Ford Motorcars. Were American industry devoted to such a task, delivery would begin in two or three months, and thence onward the firms would send to sea such vessels faster than Germany can produce submarines. The industrial capacity of the United States in shipbuilding and engineering far exceeds that of the Central Powers. In other words, the American can, if they will, create new conditions at sea, and convince the Germans that their 'law of necessity' is a ruinous one.

Will the American Navy Department, confronted with the same danger as the British Admiralty, adopt this policy? I have some confidence that it will, and that within a few weeks, if the United States takes up the challenge Germany has thrown down, we shall learn of the issue of orders arresting all work on battleships and on battle-cruisers, on liners and on steamers for the great lakes, on motor-cars and on sewing machines. Thus a vast industrial organisation will be set free, and a co-ordinated war programme put in motion that will finally bring to naught the hopes which the Germans associate with their illegal and inhumane campaign on peaceful commerce. This policy would not only serve American interests best, even if Carranza were foolish enough to lend Mexican ports for use as bases for submarines, but it would save small and weak neutral States from being brought face to face with starvation, which is what Germany's policy involves for them. The people of the United States have now an opportunity of doing a fine work in the cause of the whole human family.

Situation in Brazil.

RIO DE JANEIRO.—The Government is equipping a strong contingent to be concentrated in the States of Rio Grand Dousul, Parana, and Santa Catharina where Germans are numerous.

Preparations in Argentine.

BUENOS AIRES.—Steps are being taken to increase the effectives of the army and navy.

For Trade with the Allies.

LONDON, April 12. WASHINGTON.—President Wilson has requested General Goethals, builder of the Panama Canal to supervise the building of the thousand wooden ships for trade with the Allies.

GERMANY.

GERMAN RED CROSS WOMEN.

Appalling Revelations of Systematic Brutality.

A Branch of German Militarism.

LONDON, April 12. Appalling revelations of the systematic brutality of German women and Red Cross nurses have been made to a Berne correspondent of the 'Times' by scores of British soldiers of all ranks released from German prison camps. On the long journey of British wounded through Germany it was the common amusement of these women to tempt our men who were in the last extremity of hunger and thirst by holding out food drink, trying to make them snatch at it and then withdrawing it. Many wounded begging for drink had coffee water or soup tendered to them and then at the last moment the gentle nurse would spit in the cup or glass and, frequently wounded men had to drink defiled stuff while the women looked on and laughed. An equally common entertainment with these women was to offer a wounded man a glass of water and then to pour it slowly on the ground. Cases of physical maltreatment of British wounded by German nurses were just as common and systematic as the refusal to give them nourishment. Nurses not only refused to attend on British wounded, but regularly insulted and spat on them. They frequently even struck or kicked a bandaged limb in order to give pain. The truth is that the German Red Cross is merely a branch of German militarism. It has prostituted the sacred sign, shamed its name, and forfeited all right to be regarded as an organisation of humanity.

MESOPOTAMIA

Mesopotamian Campaign.

LONDON, April 12. On 8th April we captured Belad station on Baghdad & Samarra railway about 50 miles N. W. of Bagdad, and Harbe 4 miles north of Belad, was occupied in the morning of 9th April. During the course of operation of 8th April 9 officers, 200 other ranks, 2 machine guns, and railway material were captured.

UNITED PROVINCES.

A Mercantile Amalgamation.

Two Managing Agencies Concerned.

ALLAHABAD, April 12. The "Pioneer's" Calcutta commercial correspondent writes:—Apart from the present rise in joint share values, difficulties of exchange and War Loan, the topic of most engrossing local interest is the approaching amalgamation of two important firms of managing agents, Messrs. Bird and Company, and Messrs. F. W. Heilgers and Company. So far as Sir Ernest Cable is concerned the merging has already taken practical shape, for he as the chief partner of the former firm, has bought out Mr. Heilgers and he has, therefore, preponderating influence in both combinations. As regards the actual amalgamation this may not materialise for some months, as conflicting interests invariably arise when two big firms of managing agents come together.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

SIMLA

Soldiers' Post Office Investments.

SIMLA, April 12.

The following is published in the Army Orders:—The special arrangements for investments by soldiers through the Regimental Paymasters in the Post Office issues of Government Securities in connection with the war loan (Army orders 116 and 298 of 1916), will apply to the new 5 per cent war loan as follows:—Applications should be made on Army Form W 3273, the description "5 per cent war loan" being entered in paragraph 2 of the form.

Extension of the time of application in the case of soldiers abroad.

2. The period during which subscriptions will be received from soldiers in the United Kingdom ends on the 16th February 1917. In the case of soldiers abroad, applications dated later than 16th February will be accepted, but they must be made within a fortnight of the receipt by the Officer Commanding of this order. The same conditions apply to applications for conversion, non-conversion or any expression of dissent. As regards conversion see below.

Investment in the New War Loan.

3. The loan is issued at the price of 95 per cent, i.e., for £4.15s. for each £5 of loan. The amount entered in the application form, Army Form W 3273 must be £4.15s. or a multiple thereof. Any amount, not less than £4.15s. can be accepted for investment in the new loan.

4. The first dividend due on the 1st June 1917 at the rate of 5 per cent per annum from 16th February will amount to £1.8s. 9-d (4d 2) on each 100 £ (1s. 6d on each £5 of the loan), on the 1st December 1917 and henceforward each half year a dividend of £2.10s. for each 100 £ (2s. 6d on each £5 of loan) will be payable.

5. The loan will be repaid at par (i.e., £5 for each £4.15s. now lent not earlier than 1st June 1929 and not later than 1st June 1947. The amount invested or any part thereof may however be sold at any time through the Post Office at the market price, a small commission being charged. The Government is setting up a special fund with the object of keeping up the market price if necessary.

6. Dividends will be payable without deduction of income tax, but persons liable to income-tax must include such dividends in their returns of income.

7. The new 4 per cent (income-tax compounded) war loan is not issued by the Post Office and cannot be purchased through the regimental paymaster.

8. The success of the loan is of the utmost importance to the nation and the Empire and it is the desire of the Army Council that soldiers may be given every opportunity and encouragement to invest in conversion of 4½ per cent War Loan and of exchequer bonds.

9. Holdings of less than £100 in 4½ per cent War Loan stock or in 5 per cent exchequer bonds will automatically be converted into the new 5 per cent loan unless dissent is notified by letter to the Controller of the Post Office Savings Bank, London W.

10. The holdings of 5 per cent exchequer bonds (any amount) and holdings of £100 or more in 4½ per cent War Loan stock or 5 per cent exchequer bonds will not be converted unless application is made by letter to the Controller of the Post Office Savings Bank.

11. Where holdings are converted, £105 5s. 3d. of new loan will be issued for each £100 of old loan or bonds and proportionately i.e., £5 5s. 3d. for each £5 of old loan or bonds.

12. The first dividend (payable on 1st June 1917) on holdings to be converted will consist of interest accrued up to the 16th February 1917 on the old holdings together with interest from 16th February 1917 on the new holdings which will result from conversion war savings certificates and deposit in Post Office savings Bank.

13. The arrangement for investment in the £1 for 15s. 6d. war savings certificates and for deposits in the Post Office Savings Bank continue unchanged.

Applications dated on or after 1st January 1917 for 6 per cent exchequer bonds.

14. As announced in Army Order 1 of the 4th January 1917 the issue of 5 per cent exchequer bonds ceased at the end of December 1916. Money assigned on or after the 1st January, 1917 for investment in exchequer bonds will provisionally be invested in war savings certificates. An opportunity will be given to each investor to modify this arrangement, if desired, and a separate communication on the subject will be sent to him by the General Post Office.

BURMA.

RANGOON, April 12.

At the Executive Committee Meeting to promote Indian War Loan held at the Town Hall this afternoon, Mr. Gavin Scott, President of the Rangoon Municipality, presiding, the following resolutions were carried:—That the Burma War Loan sweep prizes in which there will be 5½ per cent three year bonds bearing interest from August 1st next, should be promoted. (2) That of the amount subscribed 50 per cent shall be distributed in prizes, in first being Rs. 1,50,000, the second Rs. 75,000 and the third Rs. 50,000 and the balance of money after deducting the expenses to be divided into 594 other prizes. (3) That the price of tickets will be Rs. 5 each. Other proposals were for appointment of all Commissioners of Divisions in Burma in the Executive Committee and appointment of Messrs. R. S. Giles, and S. A. H. Sitwell of Bank of Bengal and the President of the Rangoon Municipality on the executive sub-committee.

PUNJAB.

Arrival at Lahore.

LAHORE, April 12. Their Excellency the Viceroy and Lady Chelmsford and staff arrived at Lahore at eight this morning. The arrival was public and there was a brilliant gathering

at the Railway station consisting of the Lieutenant-Governor Maharajas of Kashmir, Batiala, Kapurthala, Nabha, Jind and Faridkot and the young Nawab of Bhalwalpur and other Ruling Chiefs, Financial Commissioner, Judges of the Chief Court, General Officer Commanding the 16th division, Raja Daint Singh, Captain Umar Hyat Khan, Tiwana, Imperial and provincial Councillors. A guard of honour composed of Gurkhas was drawn up outside the station and they as well as Kashmir, Patiala and Tiwana Lancers presented arms. Their Excellencies, His Honour and Lady and Miss O'Dwyer then left for Government House in three carriages, escorted by the Punjab Light Horse and body guards, through decorated streets, lined by school children of all nationalities to whose salutes their Excellencies returned gracious smiles.

His Excellency the Viceroy to-day received visits from various Ruling Chiefs of the Punjab including the Maharaja of Kashmir, Patiala, Kapurthala, Jind and Frickot, the Nawabs of Bhalwalpur and Maler Kotla, the Rajas of Mardi Suket, Chamba and Bilaspur and returned visits to the Maharajas of Kashmir, Patiala and Kapurthala, Nawab of Bhalwalpur and such other Chiefs who are entitled to the honour.

CALCUTTA.

The War Loan.

CALCUTTA, April 12.

Applications to the War Loan now amount to Rs. 11,30,76,500. The details are as under:—

	Rs.	As.	Ps.
Bengal	3,76,79,300	0	0
Bombay	4,71,47,000	0	0
Madras	31,42,000	0	0
The United Provinces	76,71,300	0	0
The Punjab	88,29,000	0	0
Burma	41,15,700	0	0
Bihar and Orissa	9,71,100	0	0
The Central Provinces	14,44,900	0	0
Assam	2,37,100	0	0
Minor Administrations	18,29,100	0	0

Brief Telegrams.

The death occurred at Home on the 8th April of Sir Robert Aikman, who retired about eight years ago from the Bench of the Allahabad High Court.

Those portions of offices of Civil Secretariat and heads of departments which accompany His Honour the Lieutenant Governor to Simla will close at Lahore on the afternoon of the 9th May 1917 and reopen at Simla on the forenoon of the 14th idem.

The Kalisia Darbar have offered a sum of Rs. 10,000 towards any war fund the Lieutenant-Governor of the Punjab may select. The offer has been gratefully accepted by His Honour who has decided that the money should be distributed as follows:—To sections of civil hospitals for wounded soldiers at Lahore Rs. 3,000 and at Amritsar, Jullundur and Karnal Rs. 1,000 each, to the Red Cross provincial branch Rs. 2,000 and to Lady O'Dwyers Comfort Fund Rs. 2,000.

The Exemption Tribunal for Calcutta appointed under the Defence of India Act, held its first sitting on 11th inst. Mr. C. J. Stevenson Moore presiding. Before cases were taken up, Colonel Pug explained the exact form which military authorities intended that general and local service should take. Altogether 19 cases came up of which 8 cases were heard, in 2 of which absolute exemption was granted.

In another the applicant was exempted on the ground that he left India within three months, and in others the applicants were granted conditional exemption, or exemption from general service.

The Exemption Tribunal of Calcutta on 12th inst. dealt with 33 applications for exemption from military service. Among the applicants were Mr. E. H. Keays. (Second Presidency Magistrate of Calcutta) and Mr. Birby. (Magistrate of Twentyfour Pergannas.) The former was asked to produce a certificate of unfitness and the latter was exempted totally on medical grounds. Of the remaining 31 applicants, six were refused and the rest were either partially or totally exempted.

Medical examination of registered European British subjects is proceeding in Secunderabad Drills commence next week.

Exemption Tribunals.

The Hon'ble the Resident has constituted two exemption tribunals, one for the Hyderabad State railway hands and another for Residency bazar, presided over by Mr. A. N. Carter, I. C. S., with Captain W. H. Ruddle (Military Member) and Mr. R. H. Cameron (non-official member) the other tribunal meeting Secunderabad will be presided over by Captain E. V. Biscoe, Cantonment Magistrate with Captain E. M. Burn and Mr. E. H. Dwane sitting as military and non-official members respectively.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

It is tested and tried by thousands of sufferers from pains and aches. No other medicine has such a wonderfully healing and soothing virtue like AMRUTANJAN. Always ready for use as a Sprain-soother.

Obtainable Everywhere.

Price Annas 8 Per Bottle.

Apply to:—

BOMBAY & MADRAS.
AMRUTANJAN DEPOT,

యువతీ విద్యానిలయము.

101

బాపట్లనుండి చోరగుడి పేకటాడిగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

1915 సం॥ ఆగష్టు 5 వ తేదీన సాభార్యచే మిగుల యుత్సాహముతోను పట్టుబలతోను ప్రారంభింపబడిన నీపాఠశాలకు ఆమె యకాలమగణము వలన మహాపదనము గల్గినను నేటివరకు కొనసాగింప గల్గినందులకు పరమేశ్వరునకు కృతజ్ఞుడనైయున్నాను. ఇచ్చటి ప్రముఖు లెవ్వ రీవని బూనకుండుట వలన నిర్భాగ్యుడనగును నీ యుద్యమమును గట్టిపెట్టుదమా యని యెంచియు తటి విద్యాశాఖవారు దీనిని రికార్డుజు చేసిరినియు దీని యందలి యాదరణవలన దీనికి గత సంవత్సరమునకు (రూ 200 లు) కెండు వందల రూపముల గ్రాంటు నొసంగి రినియు దీని యందలి వారికి ఆదరణ గలదనియు తెలియుటవలన నా మనోవిధియందు తిరిగి ధైర్యము చిగురింపింది. సకాలములో వారి వలననే బొందిన చేయూర కెంతయు వారికి కృతజ్ఞుడనగుచున్నాను.

ఈ పాఠశాల అవ్యసామాన్య మైనది. ఇతర పాఠశాలలవలె పిల్లల జీతములవలన దీనికి గాదని ఆదాయ మేమియు లేదు. మీదు మిక్కిలి ప్రస్తుత మిట్టి పాఠశాలయందు దర్శింపలే గాని ధనికులు ప్రవేశించరు కాన వారి కేవల దేహ పోషణమున కయినను కొంత విద్యార్థి వేతనముల నిచ్చుచుండిన గాని యిది వృద్ధికి రానేరదు. ఇంతియగాదు. శ్రీ శ్రీ యు పాధ్యాయులుగ నుండగలయునన విత్తవలన అట్టి వారు కొరకుట కష్టసాధ్యమే గాక వారికి వేతనములను విరివిగ నిచ్చినగాని వారు లభింపరు. ఇది గుడి కట్టుటయో గోవురములు నిర్మించుటో సత్రయాగములు జేయుటో రామయాగములు జేయుటో కాదు. పూర్వాచార పరాయణుల వలనను ఉద్యోగస్థులవలనను ప్రేరణచేయబడునది గాదు. నవనాగరికులందరైనను ఈయుద్యమవ్యాప్తిని గు రైరింగియుండలేదు. “మొగ పిల్లలకే చదువులేనికాలమున ఆడపిల్లల చదువుకేమిలే” అందును “కాపురముజేయుచు బిడ్డల గనువారికి చగ్గవెందుటలే”యని మేలమాడువారును నవనాగరికులలో పెక్కుండు గలరు. సామాన్యప్రజలన్నను “ఆడవారికి చదువు అపకారమే గాని యుపకారమనుటెటుల” యని నేదములోని ముక్తవలె నింకను నమ్మియున్నారు. స్వభావశబ్దమును జూచెదమా యన్న “మేమందరము చదువులేక చెడితిమి గాబోలు వీ రికజదువుకొని దేశము నుద్ధరించెదరా” యని ఎకసక్తియము లాడి చదువువారికి భయమును నిర్భాగ్యులమును గల్గించు స్థితియందు మనయాడు నాగున్నాను. ఇట్టి గుడ్డినియం నిట్టి ప్రతిస్థానల బోషించుటకు గవర్న మెంటువారిని ఆడవారికి విద్యవలయుననెడి నవనాగరికులకును ప్రబల బాధ్యత గల్గియున్నది.

ఇదియొక చాలసప్రతిష్ఠాపన. ఇదిచర్యసామాన్య లాభము కొర కుద్దేశింపబడినదిగాని ఏయొక గ్రామమునకు సంబంధించినదిగాదు. ఇప్పు డీయుద్యమము ద్రవ్యలోపమువలన నంతరించిన యాంధ్రదేశమునందెల్ల నిట్టి యుద్యమ మిక ప్రారంభించుట దుస్సర మయ్యుండును. దీనిప్రాముఖ్యతా మెండు; వసతులూ స్వల్పము. ప్రాత్యసామాన్య కానమనజిల్లాలయందు జరుగు జిల్లాసంఘములును ముఖ్యముగ ఆంధ్రసభయును నీవిషయమునుగూర్చి చర్చించి ప్రారంభించిన దీని నేవిధముగ నెరవేర్చవలెనో యెంచిండుట కర్తవ్యమైయున్నది.

విద్యార్థి వేతనముల నిప్పించుచున్నందు, పరికరములకొరకు ద్రవ్యము నిప్పించుచున్నందు విద్యాశాఖవారిని గోరియుంటిమి. కాని యవి పాఠశాల రికార్డుజు చేయబడక ముందు చేయబడిన దరఖాస్తులయ్యుండుట వలనను యుద్ధ కారణము వలన వలయు ద్రవ్యము లేకుండుట వలనను నిరాకరింపబడినవి. ఈసంవత్సరమున నవి యంగీకరింపబడునని నమ్ముచున్నాము. అంతవరకును దీనిబోషించుట అత్యావశ్యకమయి యున్నది. స్వప్రయత్నము కొంతలేరిన గవర్న మెంటువారి నిట్టి విషయములలో సాహాయ్యము కొరకుయందు న్యాయములేదని నమ్మువారిలో నేనుకడను. కనుక ప్రాజ్ఞు లెల్లరు నెల చందాలములమున గాని విరాళములవలనగాని చేతనై నకొని దీని బోషించురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇంతియగాక విద్యనేర్చుకొనుటకుగాని చెప్పటకుగాని లేదా తమ యాదరమును జూపుటకుగాని గ్రామమునందు ప్రసిద్ధిగలవారెల్లరు తమ శ్రీల నీవిద్యాలయమును దర్శించుచుని నియమించిన నిది యచిర కాలములో వృద్ధిమొదగలదు.

ద్రవ్యలోపమువలన నీపాఠశాల యుండగలసిన స్థితి యందులేదని జెప్పటకు భేదము నొందుచున్నాను. తమ కనుకులు గల్గిన దీని సాదర్యనస్థితికి వెచ్చుటకు సాచేత నగుపాట్లు బడెదను. ఇది “మధుల్మూట్టి పుట్టలో బోవునదిగాదు” అని కొంత నమ్మకము గల్గువరకు ఈ గ్రామేతరుల విరాళముల కొరకు యెంచిండుట యుక్తముగాదని యిదివరకు వేచియుంటిని. ఇప్పుడట్టి నమ్మకగల్గినదిగాన మనజిల్లాలోనేగాక యాంధ్రదేశములో నుదాహరణుల సమీపించుటకు సాహసించుచున్నాను. వారందరు నాకు ప్రాత్యసామాన్య గల్గించ వేచుచున్నాను.

మఱియు “మూలు ఫయిలను” పరిక్షయం దుత్తీర్ణులగుటకు ట్రైనినింగును బొందిన స్వభావీయాభిమానులగు యుపాధ్యాయుని యొక్కర్త అత్యవశ్యకము. అట్టి వారిపేర్ల నెవరైన దెల్పినవారికి కృతజ్ఞుడను. దరఖాస్తుదారులు తమ దరఖాస్తును రాజీవు జూనాఖరులోగా నాకు లేవయజేయవలెను.

ఇంతవరకు చందానొసంగుచున్న వారికి విరాళముల నొసంగినవారికిని నామనః పూర్వకవందనము లర్పించుచున్నాను. వారికముందును తమ సానుభూతిని జూపెదరని ప్రార్థించుచున్నాను. చందాదారులు గాని విరాళముల నొసంగ వాగ్దానము చేసినవారుగాని తమ గతబాకీలను వెంటనే బంపప్రార్థితులు. ఇట్టి ద్రవ్యహీనమగు ప్రతిస్థాపనయందు భావీలుపెట్టిన ప్రతిస్థాపన కెంతటి కష్టము సంప్రాప్తమగునో పనిచేయువారికే తెలియును.

అఖిలభారత మయాసభా సమావేశము.

మొహరం పండుగలలో 11-12 వరకగుట్టలలో సర్కారువారి అన్ని కార్యాలయములు, న్యాయస్థాన సభలు, పాఠశాలలు, కళాశాలలు తెరవకుండదని ఆయా రాష్ట్రపు దొరతనమువారిని కోరుటకై అఖిల భారతమయా మహాదీయ లండరు లక్నో పురయందు సమావేశమై నిశ్చయించి తీర్మానముల నుపపాదించిరి. మయా కళాశాలకు నవాబు పాటే ఆలీఖాను జీసుజెల్ బాప్టు సి. య. ఈ గారుబనర్సిన మహాపకారమునకై వందనము లర్పించిరి. పాఠశిక విశ్వవిద్యాలయ పద్ధతుల ననుసరించి. ఏ. పరీక్ష నొకదానిని నెలకొల్పుటకై పంజాబు విశ్వవిద్యాలయము వారిని కోరిరి. పాఠశిక పు భాషను పట్టపరీక్షలందును ఎఫ్. ఏ. యే పరీక్షలందును ఆరబ్బి, గీర్వాణ భాషలతో సమానముగ నెంచవలెననియు కూడ కోరిరి. పరీక్షలందు రెండుసార్లు తిప్పిపోయిన విద్యార్థులను ఏపాఠశాలయందు చేర్చుకొనకుండదని కానించిన విద్యానిబంధన చట్టముయొక్క 125 వ అనుబంధమున రద్దుచేయవలెనని సంయుక్త రాష్ట్రముల దొరతనమువారిని కోరిరి. కిల్ములను కళలను నేర్చుకొను విద్యార్థులకు మయాసభావ విర్రురిచిన విద్యార్థి వేతనములలో 4 వ వంతు యిచ్చునట్లు నిశ్చయించిరి. మయామతస్థుల అభిప్రాయములకు తిరుద్దముగనున్న కొన్ని పతనియగ్రంథములను పరీక్షలకుండి తొలగించ వలెనని పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమువారినిగోరిరి. మయా కళాశాలప సంఘములన్నచోట్ల సయాసంఘముల నెలకొల్పవలెనని తీర్మానించిరి.

రాజ ప్రతినిధిగాను సతీసమేతులై 12 వ తేదీకి లాహోరునగరమును చేరెదరు. ఈరేగింపుతో రాజమందిరమున కేగెదరు. మధ్యాహ్నము సంస్థానాధిపతులు శ్రీ నారిని దర్శించెదరు. మరల ప్రభువుగారు సంస్థానాధిపతులను దర్శించెదరు. 13 వ తేదీ ఉదయమున పనిచాలించుకొనిన భారతీయ నైనికోద్యోగులను పరిశీలించెదరు. పిమ్మట కంగోనెంటు యుద్ధవైద్యశాల కేగెదరు. పిమ్మట విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానసభ కేగెదరు అచట డి. ఎల్. పట్టమును స్వీకరించెదరు. పిమ్మట వివిధసంఘముల వారు సన్మానపత్రములను సమర్పించెదరు. సాయంకాలమున సమావేశము జరుగును. 14 వ తేదీని 10 గంటలకు దర్బారుజరుగును. సాయంకాలము తోటవిందు జరుగును. ఆదివారమునాడు ప్రాగ్దన జరుగును. సాయంకాలము ఫలసందర్శనము. 16 వ తేదీ ఉదయమున గూడ సందర్శనము జరుగును. అమృతసరమున శ్రీ వారు భాల్సాకళాశాల కేగెదరు.

యధానంతరమున భారత దేశమందు శత్రువులు వర్తకము చేయకుండదనియు భారత దేశమందు న్యాపాద గుర్తు పద్ధతి ప్రవేశపెట్టవలెననియు తటస్థ దేశీయులు తమ నూలు సరకులను భారతదేశమునకు బంపి లాభము పొందవలెనట్లు స్వదేశ వ్యాపారము అభివృద్ధి పొందునట్లు తక్కువ పన్నులు విధించి సౌకర్యములు గావింప వలయుననియు కలకత్తా వ్యాపార సంఘముల వారు కోరిరి.

ఆంధ్రనాటక ప్రదర్శన వినియోగ సంఘము, నెల్లూరు. (752)

పై సంఘమువారు మా ఘరమున జరుగనున్న ఆంధ్రమహాజనసభ షోటి మ-రా-రా-శ్రీ బలిజే పల్లి లక్ష్మీకాంతంగారి హరిశ్చంద్ర నాటకమును పోటీపరీక్షకు నేర్పాటుచేసిరి. అందు హరిశ్చంద్ర, చంద్రమతి, విశ్వామిత్ర, నక్షత్రక, హాహతాస్య పాత్రలు ధరించి యుత్తీర్ణులైన వారికి క్రమముగారు. 50, 50, 40, 35, 30 లు వెలగల బంగారు పతకములును, మొత్తములో యెనరినాటకము బాగుండునో వారికి రూ 100 లు వెలగల రజత పాత్రమును బహుమానమొసంగెడను. ఈపరీక్షకు రాగోరువారు తమ దరఖాస్తులను మే నెల మొదటి తేదీలోపుగా పంపుకొనవలెను. ఇంగు విషయమై తెలిసికొనగోరినయెడల యాక్రంది వారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

అడ్రెస్:- జి. సుబ్బయ్యశాస్త్రి, రెవెన్యూ మునుస్ఫ. జి. సుబ్బయ్యశాస్త్రి, ఎం. సుబ్బరావు ఎం.ఎ, ముంగమూరువారి వీధి, డాక్టరు వి. వెంకటసుబ్బరావు, H. L. M. S. నెల్లూరు.

అద్భుతనివారిణి. 126

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎత్తొక్క టూనిక్ పెంటు. ఇది బలహీనులకును నీరకులకును మందు నిద్ర లేకుండుట, జ్ఞాపకము తక్కువగను, మెదడు దిమ్మగా నుండును, పనియందొంకూ మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనము, ఆయాసము, శుక్లశక్తియు పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక జీలమండ్రి ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఎక యడ్డెని రొని చూడెదను. కలకత్తాలో డి. కె. లెన్ యెన్.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవీనము! నవీనము!!

ప రి ను శ ద్ర వ్య ము ల రా జు

ఆట్యో దిల్ బహారే

మనోరచ్యుముగాను కొంతకాల ముండుట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మెదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వసము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవింతురు. ఇతర వాసనలు యేవోని యుండేనా యీ ఆట్యోదిల్ బహారే యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు. నెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0. 8-0 } పి. పి. చార్జి, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0 } ప్రత్యేకము. ,, 1/2 అవున్సుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెంకుల్ కంపెనీ.

నె. 155, జుహూనగర్ సీని వీధి, బొంబాయి.

ఈగ్రాను యేజంటు:- మెహతా పురమోత్తం మూర్తి, చై నాబజారుగోడే, మదరాసు.

నీపాళ దేశపు కస్తూరి, మంచిన తులము 1-కి ...	80-0-0
గోరోజనము, మంచిన	1-0-0
అదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1-కి ...	8-8-0
మంతుకు పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి ...	0-10-0
పచ్చకరూపం	2-0-0
బాలామృతము సీసా 1-కి	0-12-0
మంతుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6-0

అమృతాంజనము డి.కె. బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

అమృతాంజనము.
అన్ని రోగములకు నిర్ధావధము.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును.
చార్మిపు రోగముల వార
దోలును. వామువు
పోవుచున్నాను.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రసియింట నుండదనది.
వనమూలికలచే కొందూ జేరేమందా
తయారు చేయబడు మంచిమందు.
దీనిని చిద్రోములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డిపో. 109, (ఫోరోడ్డు, బొంబాయి.
7, తింబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బెంగుళూరు కూరగాయలు పండ్లు.
ప్రతిబుట్టలో పలువిధమయిన యింగ్లీషు, యిండియన్
కూరగాయలు, పండ్లుకలిగిన బుట్ట 1-కి రూ 4-0-0.
సామాన్యమయిన బుట్ట 1-కి ,, 3-0-0.
రైలు ఛార్జులు మొదలయినవి ఉచితము.
ప్రతి ఆర్డరుకు వైకముతో బంపవలెను.
ఏ ఆర్డర్లో యిండియన్ ఫ్రేటింగు కంపెనీ,
చారురాజపేట, బెంగుళూరు నిటి.

ఆత్మజిజ్ఞాస
శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
నయ్యముల సద్భావమును గుతించిన శాస్త్రీయ చర్చ
గ్రంథకర్త:- సా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నరైజు చక్కనిగ్రంథము వెల రూ. 0-3-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసు.

హెచ్. టి. మహమద్ అందుకో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ నిటి.
కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు
వస్తువులు వీరు బహుచక్రక సప్తయిచేతురు. ఒక
సారి ఆగ్ధరుయిచ్చిచూచినచో తనుకే తెలియగలను.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయల్కొప్పులు - కిలుములు - బేరాలు - గాడ్ గుడిప
ములు - బొమ్మల కాళ్లు - గాడ్ పుస్తకములు నిక్షయించి
వము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)
బి. ఈశ్వరప్ప అంబ సన్ను, విశాఖపట్టణము.
తేలుమందు వెల సీసా -కి 0-8-0
తేలుకాటువలన అనాయము లేదు గాని పశేష బాధ గలదు
కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును.
అమృతాంజనం డిపో, 6, తింబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

ఈ గ్రంథమున జనించువాడ్యములకు కిరీటుమంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గంధములను
అండ్లును, ప్రాతరొప్పలను అన్ని విధములకల గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

ఈ గ్రంథసాగ్ధ్యపరిల్లా గురించి నిన్నును నిన్నుకలయు, సహజమైన మధ్యరచ్చిన అన్ని విధములైన రోగములను
గొట్టును. కిరీటుమంటి పొడరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును పోషలను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాంగ్ధమును గలుగు చేయును. 16 రోజులవర మందుటకు 4 టేబుల్ బుట్టిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్త్యురు:- పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర పత్రికా కాల విద్యా ప్రవృత్తి.
ఇది ప్రముఖ కట్టనంది రామలింగారెడ్డి గారిచే
కల 0-4-0 డిపోజిట్ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తింబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఏకభాషాలిపిప్రశంస
ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 డిపోజిట్ అధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తింబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.
ఈ పుస్తకమునందు ఆటనుండ మైన 150 పటము లున్నవి.
వాలకాండము ఆట్టలెండు 1-0-0 క్యాటికో 1-4-0
అయోధ్యాకాండము 1-వ భా... 1-0-0 ,, 1-4-0
,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
అరణ్యకాండము ... 1-4-0 ,, 1-8-0
కిష్కింధాకాండము ... 1-0-0 ,, 1-4-0
సుందరకాండము ... 1-8-0 ,, 1-12-0
యుద్ధకాండము 1-వ భాగము ... 1-0-0 ,, 1-4-0
,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
,, 3-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
సంపూర్ణము 8 సంపుటములు.
బాల, అయోధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము 3-8-0
అరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు-1 సంపుటము 4-8-0
యుద్ధకాండము - సూర్యులకాండములు, 1 సంపుటము 3-8-0
వైకృతయదినక - 80 పాస్తాకాగిములమైన మంచి
అమ్మ, పేలైన కాలికో లెండు, బాల, అయో } 5-0-0
ధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము
అర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,
(235) ఆంధ్ర పత్రిక కార్యాలయము, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కున
గమనింపుడు. కరస్పాక డెన్ను మొదలగునా
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
ఎన్. నారాయణ అందు కంపెనీ
(53) 21. హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయాపధములు.
బృహత్ మంజుష్టాదికౌషధ
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1/2 పౌను సీసా రూ 0-12-0.
చంద్రపథగుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1-కి రూ 1-0-0.
వాసవలేహము
దగ్ధులకు మంచిమందు.
1/2 పౌను సీసా రూ 0-10-0.
వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో
జరుపవలయును.
జాండూ ఫార్మస్యూటికల్
వర్కుస్
ఆయుర్వేద యాపధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

క్రిశేషమైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
బి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

రు.అ.	రు.అ.	రు.అ.
దంపత్యాము సంక్షుతోముటకు ... 0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు ... 0-4	మోహిని తైలము పెండుకలు పెరుగుటకు ... 0-12
ఉర్ధ్వసాయము మూత్రల అశ్లిష్టమునకు ... 1-4	బుట్టకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0-4	రోమహరి పెండుకలు ఊడుటకు ... 0-8
దంతకాంతము పండ్లపోటుకు ... 0-8	సురత్రి దానకము సీసా 2-కి ... 1-0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1-0
వజ్రగుణికుల భామపక్షికి ... 1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్ధులకు ... 1-4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి ... 0-10
గర్భహరి వ్యసముకు సీసా 1-కి ... 0-12	కఫహరిచూర్ణము. దగ్ధు, ఉబ్బసములకుడబ్బి 1-కి 0-8	సుఖభోగి మాత్రలు ... 1-0
మూలకంఠకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0-12	వాయువుపోట్లకు మందు ... 1-0	సుఖభోగి తైలము. పుండ్లకు ... 1-0
తేలికయైన కిరీటులకు సీసా 1-కి ... 0-8	గుండరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0-8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0-8
వేల్రాసము కంఠాగ్ధులకు ... 0-4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ... 0-6	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0-8
కలకాంతము గాంతిభేదకు ... 0-6	కక్షమాలహరి చెవిపోటుకు ... 0-6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పిలకు ... 0-12
గజ్జీ తైలము కష్టరేగులకు డబ్బి 1-కి ... 0-8	జాలాబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0-8	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-8
చామరమూర్తము సీసా 1-కి ... 0-6	జంతువాతహరి ఎనుడికలకు ... 0-8	శగకు వ్రానకము సీసా 1-కి ... 1-0
కంఠకు వందు సీసా 1-కి ... 0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ... 1-0	తొంబూలమాత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి 0-8

హమ్మంబులు వేటు
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.